

 40.SGD

LJUBLJANAFESTIVAL.SI

Mestna občina
Ljubljana

SAVA
ZAVAROVALNICA

RADIO IN PRENOSI UMETNOSTNE GLASBE RADIO AND CLASSICAL MUSIC BROADCASTING

Ob 100. obletnici prvega
neposrednega radijskega prenosa
umetnostne glasbe na Slovenskem
*Marking the Centenary of the First
Live Radio Broadcast of Classical
Music in Slovenia*

20.–21. april / 20–21 April 2026

MEDNARODNI MUZIKOLOŠKI SIMPOZIJ INTERNATIONAL MUSICOLOGICAL SYMPOSIUM

Viteška dvorana, Križanke in Dvorana Julija Betetta,
Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani
*Knights' Hall, Križanke and Julij Betetto Hall,
Academy of Music of the University of Ljubljana*

Program finančno omogočata / The programme is supported by:

Mestna občina
Ljubljana

LJUBLJANA
okroglica 2026
ZELENA
METROPOLITANA REGION

LJUBLJANA
okroglica 2026
METROPOLITANA REGION

unesco
Članka mesta
Ljubljana 2026

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

LJUBLJANA OKROGLICA 2026
METROPOLITANA REGION
OFFICE LABEL 2026-2027

International
Society for the
Study of the
Performing Arts
ISPA

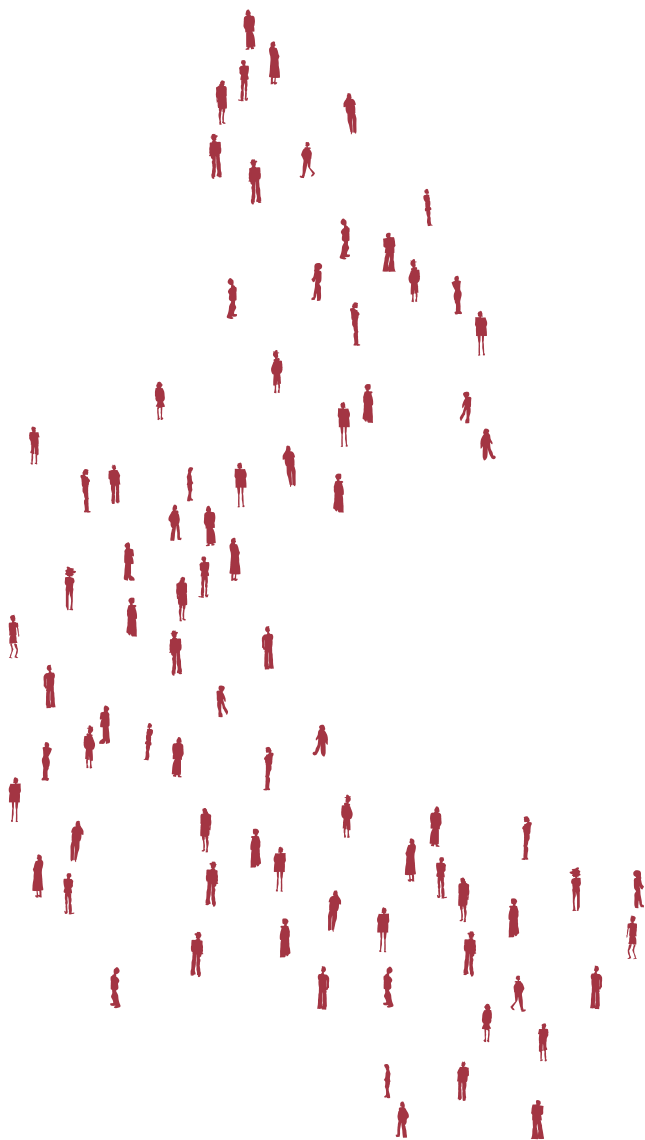

Turizem Ljubljana

I FEEL
SLOVENIA

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

MEDNARODNI MUZIKOLOŠKI SIMPOZIJ
40. SLOVENSKIH GLASBENIH DNEVOV
INTERNATIONAL MUSICOLOGICAL SYMPOSIUM
OF THE 40TH SLOVENIAN MUSIC DAYS

RADIO IN PRENOSI
UMETNOSTNE GLASBE
RADIO AND CLASSICAL
MUSIC BROADCASTING

Ob 100. obletnici prvega
neposrednega radijskega prenosa
umetnostne glasbe na Slovenskem
Marking the Centenary of the First
Live Radio Broadcast of Classical
Music in Slovenia

Program in povzetki referatov
Programme and Abstracts

Vodja muzikološkega simpozija
Head of the Musicological Symposium:
Jernej Weiss

V sodelovanju z
In collaboration with:

Odprto za javnost / *Open to the public*

20.–21. april / 20–21 April 2026

Viteška dvorana, Križanke in Dvorana Julija Betetta,
Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani
*Knights' Hall, Križanke and Julij Betetto Hall, Academy of
Music of the University of Ljubljana*

PROGRAM / PROGRAMME**Ponedeljek, 20. april / Monday, 20 April**

Viteška dvorana / *Knights' Hall, Križanke*

Ob 9.00 / At 9.00 am**Pozdravna nagovora / Welcome speeches:**

Ingrid Kovač Brus (odgovorna urednica 3. programa, Radia Ars / *Managing Editor, Radio Slovenia Third Channel - ARS*)

Jernej Weiss (vodja mednarodnega muzikološkega simpozija / *Head of the Musicological Symposium*)

9.15–9.45 / At 9.15–9.45 am**Vabljeno predavanje / Keynote lecture:**

Helmut Loos (Leipzig): Tehnični mediji kot revolucija v svetu glasbe. Kako so vse spremenili zvočni posnetki in radio *Die technischen Medien als Revolution der Musikwelt. Wie Schallaufzeichnung und Rundfunk alles änderten*

9.45–10.35 / At 9.45–10.35 am

Vodja / *Chairman:* **Hartmut Krones**

Lidiya Melnik (Lvov / Lviv): Med propagando in odporom: sto let glasbe na ukrajinskem radiu / *Zwischen Propaganda und Widerstand: Hundert Jahre Musik im Ukrainischen Radio*

Luba Kyjanovska (Lvov / Lviv): Radijski glasbeni programi kot instrument družbenopolitičnega vpliva, na primeru Radia Lvov / *Radio music programs as an instrument of socio-political influence (on the example of the Lviv Radio Station)*

10.50–12.15 / At 10.50–12.15 am

Vodja / *Chairman:* **Chris Marshall**

Hartmut Krones (Dunaj / Vienna): Avstrijski radio kot kulturna ustanova / *Der Österreichische Rundfunk als Kulturinstitution*

Lubomír Spurný (Brno): Igranje za mikrofona: vpliv radia na glasbeno interpretacijo / *Playing for the microphone: radio's impact on musical interpretation*

Wolfgang Marx (Dublin): Klasična glasba in oddajanje na radiu na Irskem / *Classical Music and Radio Broadcasting in Ireland*

14.15.–15.30 / At 2.15–3.30 pm

Vodja / Chairman: **Luisa Antoni**

Ingeborg Zechner (Gradec / Graz): Od Hollywooda do simfonije: Franz Waxman in vloga radia v klasični glasbi / *From Hollywood to Symphony: Franz Waxman and the Role of Radio in Classical Music*

Tatjana Čunko (Zagreb): Radijske povezave med Zagrebom in Ljubljano – od prvih neposrednih prenosov (1926–1929) do Uroša Lajovica, glavnega dirigenta Zagrebških simfonikov Radia in televizije Zagreb (1979–1981) / *Radio connections between Zagreb and Ljubljana - from the first live broadcasts (1926-1929) to Uroš Lajovic, chief conductor of the Zagreb Symphonists of the Zagreb Radio and Television (1979-1981)*

Lucija Konfic (Zagreb): Božidar Mohaček kot vsestranski radijski profesionallec / *as a versatile Radio Professional*

15.45–17.00 / At 3.45–5.00 pm

Vodja / Chairman: **Tjaša Ribizel Popič**

Marija M. Karan (Beograd / Belgrade): Od tradicionalne radiodifuzije do digitalnih platform: mesto umetnostne glasbe na javnem radiu v Sloveniji in Srbiji / *From traditional broadcasting to digital platforms: the position of art music on Public Service Radio in Slovenia and Serbia*

Nataša Didenko (Skopje): Zgodnji skladatelji in dirigenti Radia Skopje: oblikovanje programa klasične glasbe pod vplivom zgodnjih slovenskih oddaj / *Early Composers and Conductors of Radio Skopje: Shaping the Classical Music Program under the Influence of Early Slovenian Broadcasts*

Torek, 21. april / Tuesday, 21 April

Dvorana Julija Betetta, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani / *Julij Betetto Hall, Academy of Music of the University of Ljubljana*

9.00–9.45 / At 9.00–9.45 am

Vabljen predavanje / Keynote lecture:

Chris Marshall (Birmingham): Družbeni pretresi in oddajanje klasične glasbe na BBC-ju: Nina Šenk: Baca – naročilo slovenske skladbe za BBC Proms 2018 / *Social upheaval and classical music broadcasting at the BBC: Nina Šenk Baca: a Slovene commission for the 2018 BBC Proms*

9.45–11.00 / At 9.45–11.00 am

Vodja / Chairman: **Darja Koter**

Stane Kocutar (Maribor): Inž. Marij Osana (1880-1958) - pionir slovenske radiofonije in tehnični pogoji zgodnjih neposrednih radijskih prenosov z oddaljenih prizorišč / *Engineer Marij Osana (1880-1958) - a pioneer of Slovene radio broadcasting and the technical conditions of early live radio transmissions from remote locations*

Veronika Šarec (Ljubljana): Šolski radio Radia Ljubljana pred 2. sv. vojno, razpet med entuziazmom ustvarjalcev programa in skromnimi možnostmi izvedbe / *Radio Ljubljana's educational broadcasting before the Second World War: caught between the enthusiasm of its programme creators and the limited opportunities for implementation*

Jernej Weiss (Ljubljana–Maribor): Izraza slovenskega domoljubja: posnetka zborovskih koncertov Trboveljskega slavčka iz leta 1938 in Akademskega pevskega zbora iz leta 1941 / *Expressions of Slovene patriotism: recordings of choral concerts by the Nightingale of Trbovlje children's choir in 1938 and the Academic Choir in 1941*

11.30–12.45 / At 11.30–12.45 am

Vodja / Chairman: **Jernej Weiss**

Darja Koter (Ljubljana): Drago Mario Šijanec – hvaljen in odstavljen dirigent Radijskega orkestra Ljubljana / *acclaimed but later deposed conductor of the Ljubljana Radio Orchestra*

Tina Bohak Adam (Ljubljana): Zvočna zapuščina dveh generacij: basist Julij Betetto in njegova učenka, altistka Marija Bitenc Samec, v arhivskih radijskih posnetkih RTV Slovenija / *The recorded legacy of two generations: the bass Julij Betetto and his pupil, the contralto Marija Bitenc Samec, in the radio archives of RTV Slovenia*

Anja Ivec (Maribor): Repertoarni prispevek ljubljanskih delavskih pevskih in glasbenih društev k radijskemu programu Radia Ljubljana v obdobju med obema vojnama / *The contribution of Ljubljana's workers' choral and musical societies to Radio Ljubljana's programming between the wars.*

15.00–15.50 / At 3.00–3.50 pm

Vodja / Chairman: **Tina Bohak Adam**

Tjaša Ribizel Popič (Ljubljana): Repertoarna podoba Radia Ljubljana v povojnem desetletju / *The repertoire of Radio Ljubljana in the first decade after the war*

Luisa Antoni (Trst / Trieste): Med valovi in piksli: stoletni prehod čezmejnih medijev od radia do digitalne dobe / *Waves and pixels: the century-long transition of cross-border media from radio to the digital age*

IZVLEČKI / ABSTRACTS

Ponedeljek, 20. april / Monday, 20 April

Viteška dvorana / *Knights' Hall*, Križanke

9.15–9.45 / 9.15–9.45 am

HELMUT LOOS

Univerza v Leipzigu

University of Leipzig

Vabljeno predavanje / *Keynote lecture*

Tehnični mediji kot revolucija v svetu glasbe. Kako so vse spremenili zvočni posnetki in radio

Die technischen Medien als Revolution der Musikwelt. Wie Schallaufzeichnung und Rundfunk alles änderten

Revolucionarne spremembe v svetu glasbe, ki so jih povzročili tehnološki posredniki, so v Nemčiji sprožile široko razpravo o priložnostih in nevarnostih novih medijev. Potem ko so ti posredniki postali izpopolnjeni in so se po vsem svetu uveljavili kot samoumevni, nam ta razprava retrospektivno pojasnjuje, kako temeljito se je v primerjavi s preteklostjo spremenil glasbeni svet. Mnenja o tem so se gibala med brezpogojno evforijo, kot sta jo izrazila Albert Wellek ali Herbert Schermaf, in sumničavo kulturno kritiko Walterja Benjamina ali Theodorja W. Adorna.

Die revolutionären Veränderungen der Musikwelt durch die technischen Mittler haben in Deutschland eine breite Diskussion über Chancen und Gefahren der neuen Medien ausgelöst. Nachdem diese Mittler perfektioniert worden sind und sich weltweit als selbstverständlich durchgesetzt haben, vermag diese Diskussion rückwirkend verdeutlichen, wie fundamental sich die Musikwelt gegenüber der Vergangenheit verändert hat. Die Meinungen dazu schwankten zwischen bedingungsloser Euphorie, wie sie etwa Albert Wellek oder Herbert Schermaf äußerten, und der argwöhnischen Kulturkritik eines Walter Benjamin oder Theodor W. Adorno.

9.45–10.35 / 9.45–10.35 am

LIDIYA MELNYK

Glasbena akademija Mikola Lisenko v Lvovu
Mykola Lysenko Lviv National Music Academy

Med propagando in odporom: sto let glasbe na ukrajinskem radiu

Zwischen Propaganda und Widerstand: hundert Jahre Musik im ukrainischen Radio

16. novembra 1924 so na ukrajinskem radiju predvajali prvo oddajo. Po kratkem pozdravu je Godalni kvartet Vuillaume pred mikrofoni izvedel program klasične glasbe. Prenos je potekal iz prostorov operne hiše tedanje ukrajinske prestolnice Harkov, kjer sta bila na voljo le prostora za radijsko oddajanje, tehnična oprema je bila improvizirana, kakovost sprejema pa je bila zelo slaba. Kljub temu je ta neopazen začetek zaznamoval prelomnico v bogati zgodovini ukrajinskega radia, ki se je v 20. stoletju odvijala med dvema skrajnostma: politično instrumentalizacijo in kulturnim odporom. V tem kontekstu je bila zlasti glasba vedno eden najpomembnejših nosilcev, tako za širjenje propagande kot za izražanje duhovnega upora. V tem prispevku obravnavamo štiri ključne faze tega razvoja. Za prvo fazo je značilen strog nadzor stalinistične kulturne politike, v okviru katere je delovala ukrajinska radiotelevizija. Začetni čas preporoda so zasenčili represivni ukrepi v tridesetih letih 20. stoletja, ki so za številne udeležence imeli težke osebne posledice, celo usmrtitve. Druga faza se nanaša na evakuacijo radijske postaje v Saratov med drugo svetovno vojno. V tem času je k programu odločilno prispeval izjemni skladatelj Boris Ljatošinski. V povojnem obdobju je sledila nadaljnja pomembna faza: razvoj samostojne tradicije popularne glasbe, zaradi česar je radio postal eden od ključnih dejavnikov. Zadnja faza zajema vlogo ukrajinske radiotelevizije po vsesplošni invaziji Rusije leta 2022. Zaradi stalnih prekinitev oskrbe z energijo je ukrajinski radio ponovno postal ključno komunikacijsko sredstvo, ki je ohranjalo povezavo z zunanjim svetom.

Am 16. November 1924 wurde die erste Sendung des ukrainischen Rundfunks ausgestrahlt. Nach einer kurzen Begrüßung trat das Vuillaume-Quartett mit einem Programm klassischer Musik vor die Mikrofone. Die Übertragung erfolgte aus Räumlichkeiten des Opernhauses der damaligen ukrainischen Hauptstadt Charkiw, wo lediglich zwei Räume für den Rundfunkbetrieb zur Verfügung standen, die technische Ausstattung improvisiert war und die Empfangsqualität erhebliche

Mängel aufwies. Dennoch markierte dieser unscheinbare Beginn den Auftakt einer weitreichenden Geschichte des ukrainischen Radios, die sich im Laufe des 20. Jahrhunderts zwischen den Polen politischer Instrumentalisierung und kultureller Resistenz vollzog. Insbesondere die Musik fungierte in diesem Kontext immer wieder als eines der wichtigsten Vehikel, sowohl für die propagandistische Einflussnahme als auch als Ausdruck des geistigen Widerstands. Der vorliegende Beitrag untersucht vier Schlüsselphasen dieser Entwicklung. Die erste Phase ist durch die strikte Kontrolle der stalinistischen Kulturpolitik gekennzeichnet, unter deren Bedingungen der ukrainische Rundfunk wirkte. Die anfängliche Aufbruchzeit wurde durch die repressiven Maßnahmen der 1930er Jahre überschattet, die für zahlreiche Beteiligte schwere persönliche Konsequenzen bis hin zu Hinrichtungen zur Folge hatten. Die zweite Phase ist mit der Evakuierung des Rundfunks nach Saratow während des Zweiten Weltkriegs verbunden. Dort leistete der herausragende Komponist Borys Ljatoschynskyj einen wesentlichen Beitrag zum Programmbetrieb. In der Nachkriegszeit folgte eine weitere bedeutsame Etappe: die Herausbildung einer eigenständigen Tradition der Populärmusik, wodurch der Rundfunk zu einem prägenden Faktor wurde. Die jüngste Phase umfasst die Rolle des ukrainischen Rundfunks nach der Vollinvasion Russlands im Jahr 2022: Unter den Bedingungen massiver Energieengpässe avancierte das ukrainische Radio erneut zu einem entscheidenden Kommunikationsmittel, das die Verbindung zur Außenwelt aufrechterhielt.

LUBA KYJANOVSKA

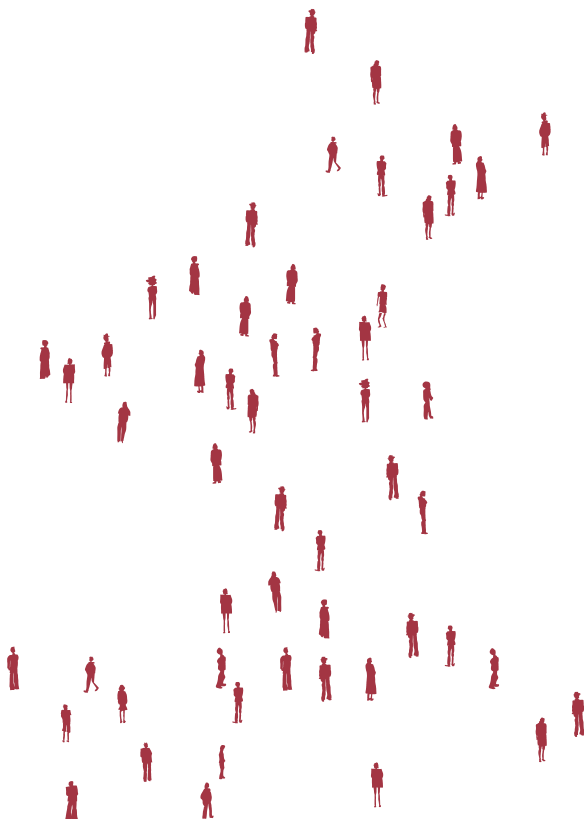
Glasbena akademija Mikola Lisenko v Lvovu
Mykola Lysenko Lviv National Music Academy

Radijski glasbeni programi kot instrument družbenopolitičnega vpliva, na primeru Radia Lvov***Radio music programmes as an instrument of socio-political influence, using the example of Lviv Radio***

Radijske glasbene programe večinoma obravnavamo z izključno umetniškega, kulturnega vidika, vendar lahko v določenih okoliščinah glasbeni programi, ki so na videz brez povezave z družbenopolitičnimi vprašanji, vsebujejo jasno protestno sporočilo. To je zlasti veljalo v Lvovu, kjer glasbeno radijsko oddajanje skoraj stoletje ni bilo le vznemirljiva oblika zabave, temveč tudi prizorišče političnega boja. Te težnje v dejavnostih glasbenega uredništva Radia Lvov so še zlasti prišle do izraza v času Sovjetske zveze (1944–1991). Prva radijska postaja v Lvovu je bila poljska, delovati pa je začela leta 1930. Vodja glasbenih programov je bil avtoritativni poljski skladatelj Adam Soltys. V prvem letu delovanja so glasbeni programi predstavljali 49,8 % oddajnega časa, naslednje leto pa se je ta delež povečal na 60 % in nato ostal nespremenjen do leta 1939. Ukrajinci so zagovarjali svojo pravico do radijskega oddajanja in večino razpoložljivega oddajnega časa namenili glasbi. Sovjetska in nato nemška okupacija sta radijsko oddajanje uporabljali v propagandne namene, »glasbene oznake« pa so se izkazale za učinkovito sredstvo dokazovanja moči. Po drugi svetovni vojni so sovjetske oblasti pozorno spremljale vsebino radijskih programov, zlasti v Lvovu. Toda radijski delavci so vseeno našli priložnosti za predvajanje del prepovedanih skladateljev. Tvegali so svobodo in celo življenje, zato da so rešili edinstvene posnetke del Vasilija Barvinskega, ki je bil leta 1948 izgnan v Sibirijo, ter nekatere oddaje glasbenikov, ki so prebegnili na Zahod.

Radio music programmes are mostly considered from a purely artistic, cultural perspective, but in certain circumstances musical programmes that seem unrelated to socio-political issues can carry a clear protest message. This was particularly the case in Lviv, where for almost a century music radio broadcasting was not only an exciting form of entertainment, but also an arena for political struggle. These trends in the activities of the music editorial office of Lviv Radio were especially

clearly manifested in Soviet times (1944–1991). The first Lviv radio station was Polish, and began its work in 1930. The head of the music programmes was the authoritative Polish composer Adam Soltys. In the first year of operation music programmes accounted for 49.8% of the broadcast time, and the following year this increased to 60%, which then remained unchanged until 1939. Ukrainians defended their right to radio broadcasting, and allocated most the airtime available to music. The Soviet and then the German occupation used radio broadcasting for propaganda purposes, and “musical markers” turned out to be an effective means of demonstrating power. After World War II, the Soviet authorities closely monitored the content of radio programmes, especially in Lviv. But radio workers still found opportunities to broadcast works by banned composers. Risking their freedom and even lives, they saved unique recordings of works by Vasyl Barvinsky, who was exiled to Siberia in 1948, as well as some broadcasts of musicians who fled to the West.

10.50–12.15 / 10.50–12.15 am

HARTMUT KRONES

Univerza za glasbo in uprizoritveno umetnost na Dunaju
Universität für Musik und darstellende Kunst Wien

Avstrijski radio kot kulturna ustanova Der Österreichische Rundfunk als Kulturinstitution

Predhodnik današnjega ORF, RAVAG (Österreichische Radio-Verkehrs AG), je začel oddajati pred 100 leti, oktobra 1924. Sprva so program lahko poslušali le »vztrajni radioamaterji«, kmalu pa so začeli proizvajati radijske sprejemnike in antene, ki so se pojavili v gospodinjstvih boljše situiranih slojev prebivalstva. Program radia je v veliki meri obsegal glasbo, pri čemer je šlo najprej izključno za neposredne prenose; obstoječi ansambli so se menjavali s posebej ustanovljenimi, poleg izvirnih del pa so v studiu izvajali tudi številne priredbe za manjše zasedbe. Od januarja 1925 so potekali lastni »nedeljski dopoldanski koncerti za orkestre« z obstoječimi orkestri, ki so jih prenašali v živo. Kmalu je nastal tudi nekakšen lastni radijski orkester: Künstlerkapelle Bert Silving, katerega osnovna zasedba je vključevala klavir, violini in violončelo. Prvi veliki studijski koncert je potekal leta 1925 v podstrešnih prostorih obrambnega ministrstva na Stubenringu, kjer je v majhni komorni zasedbi zazvenela Mozartova *Čarobna piščal*. 12. marca 1926 so iz državne opere v celoti prenašali opero *Mojstri pevci* (*Meistersinger*) Richarda Wagnerja, istega leta pa so namestili prenosne vodnike do dveh najpomembnejših dunajskih koncertnih dvoran – Musikvereina in Konzerthausa. Predavanje ponuja pregled navedenih zgodnjih »glasbenih ambicij« avstrijske radiotelevizije.

Die Vorgängeranstalt des heutigen „ORF“, die „RAVAG“ (die „Österreichische Radio-Verkehrs AG“), nahm vor 100 Jahren, im Oktober 1924, ihren Sendebetrieb auf. Zunächst konnten zwar nur „fleißige Radio-Bastler das Programm hören“, doch bald wurden Radioempfänger sowie Antennen erzeugt, die in die Haushalte der Besserverdienenden Einzug hielten. Das Programm der Anstalt bestand zu einem großen Teil aus Musik, wobei es sich zunächst ausschließlich um Live-Übertragungen handelte; dabei wechselten bestehende Ensembles mit eigens gegründeten ab, neben Originalwerken erklangen viele Bearbeitungen für kleine Besetzungen, die im Studio gespielt wurden. Ab Jänner 1925 fanden eigene „Sonntagvormittags-Orchesterkonzerte“ mit bestehenden Orchestern statt, die live übertragen wurden. Und es gab auch sehr schnell eine Art

eigenes Rundfunkorchester: die „Künstlerkapelle Bert Silving“, deren Grundbesetzung Klavier, zwei Geigen und Violoncello umfasste. Ein frühes groß angelegtes Studiokonzert fand 1925 im Dachgeschoss des Heeresministeriums am Stubenring statt und ließ Mozarts „Zauberflöte“ in einer kleinen Kammerorchesterbesetzung erklingen. Am 12. März 1926 wurden Richard Wagners „Meistersinger“ vollständig aus der Staatsoper übertragen und im selben Jahr installierte man Übertragungsleitungen zu den beiden wichtigsten Wiener Konzertstätten, dem Musikverein und dem Konzerthaus. Das Referat gibt einen Überblick über diese frühen „musikalischen Ambitionen“ des Österreichischen Rundfunks.

LUBOMÍR SPURNÝ

Masarykova univerza, Brno

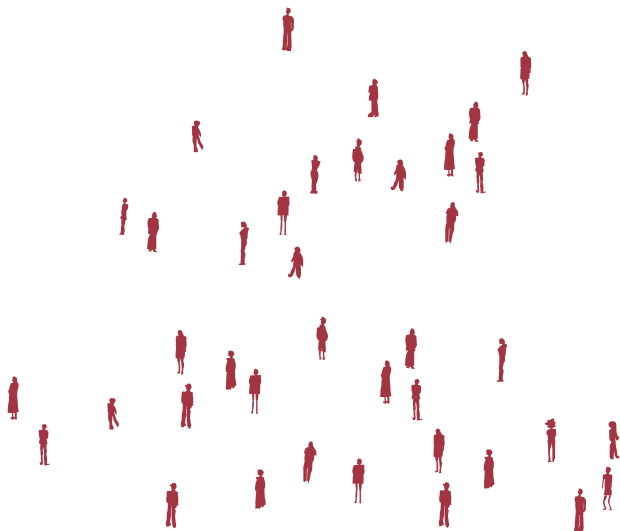
Masaryk University, Brno

Igranje za mikrofonski: vpliv radia na glasbeno interpretacijo***Playing for the microphone: radio's impact on musical interpretation***

Prispevek obravnava preoblikovanje glasbenega izvajanja v povezavi s pojavom radia kot novega medija v prvi polovici 20. stoletja. Radio je korenito spremenil način, kako so glasbo ne le razširjali, temveč zlasti ustvarjali in interpretirali. Tehnični parametri zgodnje radiodifuzije – omejen dinamični razpon mikrofonov, specifična akustika studiev in odsotnost vizualnega stika z občinstvom – so privedli do oblikovanja nove izvajalske prakse, znane kot »igranje za mikrofonski«. Zanj so bili značilni zlasti spremenjeni pristop k dinamiki, natančnejša artikulacija, intimnejša kakovost zvoka ter splošna dramaturška strategija, ki se je razlikovala od tradicionalnega koncertnega izvajanja. Posebna pozornost je posvečena češkemu in češkoslovaškemu kontekstu, kjer je radijska kultura doživela izjemno dinamičen razvoj. Med pionirji oddajanja glasbe v živo je bil *Radiojournal* (od leta 1923), v tridesetih letih 20. stoletja pa so bili ustanovljeni profesionalni ansambli posebej za potrebe radiodifuzije. Češki skladatelji kot Alois Hába, Ervín Schulhoff, Bohuslav Martinů in Jaroslav Ježek so radio uporabljali kot področje eksperimentiranja in ustvarjali dela, prilagojena njegovim posebnim tehničnim možnostim. Študija pokaže, kako so ta repertoar in izvajalske prakse tega obdobja bistveno prispevali k oblikovanju značilne češkoslovaške »radijske estetike«. Z analizo zgodovinskih posnetkov, recenzij in tehničnih dokumentov o oddajanju nadalje razkriva, da je radio predstavljal avtonomno umetniško okolje z lastnimi estetskimi normami, ki so se le deloma skladale s koncertno prakso. Študija tako kaže, da razvoja sodobnega glasbenega izvajanja ni mogoče razumeti brez upoštevanja vpliva zgodnjega radia, ki je korenito spremenil tako ustvarjalne pristope izvajalcev kot pričakovanja poslušalcev.

The study examines the transformation of musical performance in connection with the emergence of radio as a new medium in the first half of the 20th century. Radio fundamentally altered the way music was not only distributed but, above all, created and interpreted. The technical parameters of early broadcasting – the limited dynamic range of microphones, the specific acoustics of studios, and the absence of

visual contact with the audience – led to the formation of a new performance practice known as “playing for the microphone”. This practice was characterised above all by a modified approach to dynamics, more precise articulation, a more intimate sound quality, and an overall dramaturgical strategy distinct from traditional concert performance. Special attention is devoted to the Czech and Czechoslovak context, where radio culture developed with exceptional dynamism. Radiojournal (from 1923) was among the pioneers of live music broadcasts, and by the 1930s professional ensembles were established specifically to meet the needs of broadcasting. Czech composers – such as Alois Hába, Ervín Schulhoff, Bohuslav Martinů, and Jaroslav Ježek – used radio as a space for experimentation and created works adapted to the medium’s specific technical possibilities. The study demonstrates how this repertoire and the period’s performance practices significantly contributed to shaping a distinctive Czechoslovak “radio aesthetics”. An analysis of historical recordings, reviews, and technical broadcasting documents further reveals that radio constituted an autonomous artistic environment with its own aesthetic norms, which only partially overlapped with concert practice. The study thus emphasizes that the development of modern musical performance cannot be understood without considering the influence of early radio, which fundamentally reshaped both performers’ creative approaches and listeners’ expectations.

WOLFGANG MARX

Univerzitetni kolidž, Dublin

*University College Dublin***Klasična glasba in radiodifuzija na Irskem**
Classical Music and Radio Broadcasting
in Ireland

V Svobodni irski državi (in pozneje Irski republiki) sta radio in radiodifuzija odigrala večjo vlogo pri razvoju klasične glasbe kot v številnih drugih državah. Po razglasitvi neodvisnosti od Združenega kraljestva leta 1922 je za umetnostno glasbo v splošnem veljalo, da je povezana z nekdanjimi britanskimi vladarji – pri čemer je bila irska tradicionalna glasba postavljena kot njena irska protiutež – in v manjši meri s prej dominantnim razredom britansko usmerjenih irskih državljanov, t. i. *protestant ascendancy*. Ob tem je treba upoštevati, da je bila Irska revna, podeželska in poljedelska dežela. Zaradi tega je bilo le malo uradne ali javne podpore za ustanovitev in vzdrževanje ustanov, kot so simfonični orkestri ali operne hiše. V takih razmerah je moral podpora klasičnim ansamblom zagotoviti irski radio, tudi zato, ker je bilo sprva mogoče le neposredno prenašanje. Od leta 1926, ko je na Irskem začela delovati prva radijska postaja, je nacionalni radio – danes znan kot Radió Teilifís Éireann (RTÉ) – uporabljal majhne zasedbe (sprva trie in kvartete), pozneje pa jih je razširil na majhne in nato večje orkestre. RTÉ je do leta 2022 poleg manjšega koncertnega orkestra RTÉ upravljal tudi sedanji Irski nacionalni simfonični orkester, v različnih obdobjih pa je omogočal še delovanje godalnega kvarteta, filharmoničnega zbora in otroškega zbora. RTÉ prek svoje radijske postaje s klasično glasbo Lyric FM pogosto podpira tudi tekmovanja v klasični glasbi ter dogodke, ki niso povezani z njegovimi lastnimi zasedbami. Ta prispevek bo predstavil zgodovino klasične glasbe na RTÉ – na Irskem namreč ni nobene druge radijske postaje, ki bi se ukvarjala z razširjanjem klasične glasbe – ter njegov vpliv na splošnejši razvoj umetnostne glasbe na Irskem od njene ustanovitve leta 1926.

Radio and broadcasting played a bigger role in the development of classical music in the Irish Free State (and later the Irish Republic) than in many other countries. After achieving independence from the United Kingdom in 1922, art music was generally regarded as being associated with former the British rulers – with Irish traditional music positioned as its Irish counterweight – and to a smaller extent with the previously dominant Protestant Ascendancy class of British-oriented Irish

citizens. In addition, Ireland was a poor, rural and agricultural country. As such, there was little official or public support for the establishment and maintenance of institutions such as symphony orchestras or opera houses. In this situation, it fell to Irish broadcasting to support classical ensembles, not least because initially only live broadcasting was possible. Since the appearance of the first radio channel in Ireland in 1926, the national broadcaster that is today known as Radió Teilifis Éireann (RTÉ) used small ensembles (initially trios and quartets), later expanding them to a small and then a larger orchestra. Until 2022, the now National Symphony Orchestra of Ireland was administered by RTÉ, alongside a smaller RTÉ Concert Orchestra, while the station at different times also supported a string quartet, a philharmonic choir and a children's choir. RTÉ – often via its classical radio station Lyric FM – also supports classical music competitions and events not associated with its own ensembles. This paper will outline the history of classical music on RTÉ – and there is no other relevant radio station in Ireland involved in classical music broadcasting – as well as its influence on the development of art music in more general terms in Ireland since its inception in 1926.

14.15.–15.30 / 2.15–3.30 pm

INGEBORG ZECHNER

Univerza v Gradcu

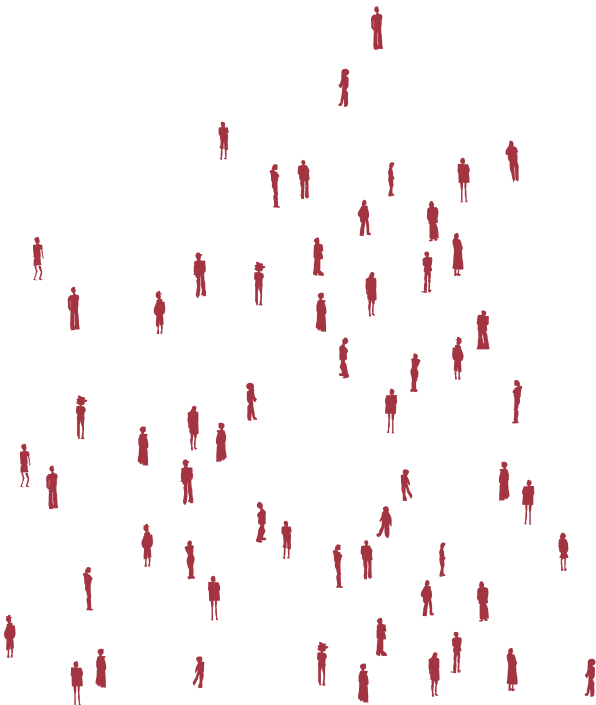
University of Graz

Od Hollywooda do simfonije: Franz Waxman in vloga radia v klasični glasbi
From Hollywood to symphony: Franz Waxman and the role of radio in classical music

Franz Waxman (1906–1967) ni bil le plodovit hollywoodski skladatelj, temveč je bil od konca štiridesetih let prejšnjega stoletja dalje – kar je sicer manj znano – zelo dejaven tudi kot vodja glasbenega festivala v Los Angelesu ter koncertni dirigent. Njegova dirigentska dejavnost je obsegala nastope z različnimi radijskimi simfoničnimi orkestri v Avstriji, Švici, Zahodni Nemčiji, Italiji, ZDA in Sovjetski zvezi. Radijski medij je odigral ključno vlogo pri njegovi karieri skladatelja in dirigenta v koncertnih dvoranah. Prispevek raziskuje, kako je radio postal bistven dejavnik pri oblikovanju Waxmanove identitete v industriji klasične glasbe. Z izbranimi primeri iz Waxmanove kariere bomo prikazali, kako je radio postal nadnacionalna koncertna dvorana, ki je služila izobraževanju o klasični glasbi, izvajanju kanoničnega koncertnega repertoarja v živo in mednarodnemu širjenju novih skladb. Vlogo radia v Waxmanovi karieri bom opredelila v kontekstu drugih pomembnih tehnologij prenosa glasbe tistega časa, vključno s filmom in posneto glasbo. Obravnavala bom tudi oddaje med koncertnimi odmori (na primer oddaje Newyorškega filharmoničnega orkestra), programe za spoznavanje glasbe (na primer oddaja *Music Appreciation Hour* Walterja Damroscha) ter kritične teorije radia in prenašanja glasbe, pri čemer se bom oprla na Adornovo delo *Current of Music*. Waxmanova dvojna identiteta hollywoodskega skladatelja – ki je sprva veljal za ustvarjalca zunaj industrije klasične glasbe – skupaj z njegovimi vlogami skladatelja in izvajalca je idealna za preučevanje presečišča radia, klasične glasbe in transnacionalnega oblikovanja identitete.

Franz Waxman (1906–1967) was not only a prolific Hollywood composer, but also – although lesser known – he was highly active from the late 1940s onwards as the manager of the Los Angeles Music Festival and as a concert conductor. His conducting activities spanned performances with various radio symphony orchestras in Austria, Switzerland, West Germany, Italy, the United States, and the Soviet Union. The radio medium played a pivotal role in establishing Waxman's career

as a concert hall composer and conductor. In my paper, I will explore how radio became an essential factor in shaping Waxman's identity within the classical music industry. Through selected examples from Waxman's career, I will demonstrate how radio served as a transnational concert hall, being used for classical music education, live music performances of the canonical concert repertoire, and the international dissemination of newly composed works. To situate the radio's role in Waxman's career, I will contextualize it alongside other relevant music transmission technologies of the time, including film and recorded music. Additionally, I will address concert intermission broadcasts (such as those of the New York Philharmonic Orchestra), music appreciation programmes (e.g. Walter Damrosch's Music Appreciation Hour), and critical theories of radio and music transmission, drawing on Adorno's Current of Music. Waxman's dual identity as a Hollywood composer – initially considered outside the classical music industry – along with his roles as composer and performer, makes him an ideal case study for examining the intersection of radio, classical music, and transnational identity formation.

TATJANA ČUNKO

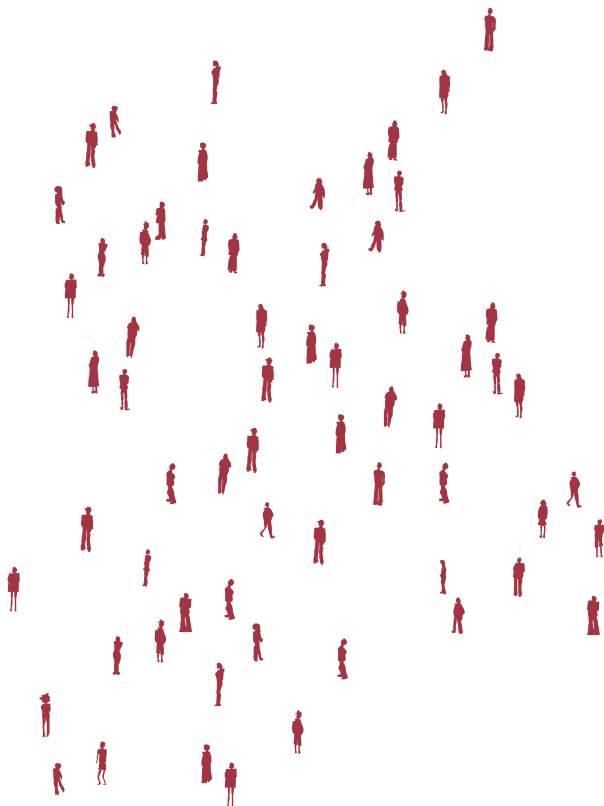
Hrvaška akademija znanosti in umetnosti

*Croatian Academy of Science and Arts***Radijske povezave med Zagrebom in Ljubljano - od prvih neposrednih prenosov (1926-1929) do Uroša Lajovica, glavnega dirigenta Zagrebških simfonikov Radia in televizije Zagreb (1979-1981)*****Radio connections between Zagreb and Ljubljana - from the first live broadcasts (1926-1929) to Uroš Lajovic, chief conductor of the Zagreb Symphonists of Zagreb Radio and Television (1979-1981)***

Radio Zagreb je začel oddajati 15. maja 1926 z državno koncesijo, ki mu je dodelila območje s polmerom 150 kilometrov okoli Zagreba (ki je poleg delov Hrvaške vključevalo tudi dele Slovenije in Bosne). Na teh območjih je število naročnikov v enem letu naraslo s 639 na več kot 7000. Prisluhnili so lahko neposrednim prenosom klasične glasbe iz Hrvaškega narodnega gledališča v Zagrebu in iz dvorane Hrvaškega glasbenega zavoda, pa tudi prenosom z Dunaja, iz Salzburga, Prage in drugih evropskih središč, ki jih je prenašal Radio Zagreb. Kmalu po ustanovitvi radijske postaje v Ljubljani (1. septembra 1928) so radijske postaje iz Zagreba, Ljubljane in Beograda od 20. julija 1929 tri večere na teden oddajale skupni program, pri čemer je vsaka od postaj pripravila program enega večera, drugi dve pa sta ga prenašali svojim poslušalcem. Ob tej priložnosti se bomo poklonili uglednemu slovenskemu dirigentu, prof. em. Urošu Lajovicu, ki je bil šef dirigent Zagrebških simfonikov Radia in televizije Zagreb, največjega od štirih orkestroradiazagreb, ki so zrasli iz majhnega »orkestra« Radiazagreb, ustanovljenega leta 1929. Lajovic je med letoma 1979 in 1981 oblikoval umetniško politiko orkestra, dajal programske smerice in vabil gostujoče dirigente. V tem obdobju je izvedel 12 koncertov v Zagrebu, Osijeku, Osorju, Varaždinu in Berlinu, do leta 1989, ko je prenehal voditi orkester, pa še 17 koncertov.

Radio Zagreb began broadcasting on 15 May 1926, based on a state concession, which granted it a territory with a radius of 150 km around Zagreb (which, in addition to parts of Croatia, also included parts of Slovenia and Bosnia). In these areas, the number of subscribers increased from 639 to more than 7,000 in just one year. They could listen to live broadcasts of classical music from the Croatian National Theatre in Zagreb,

as well as from the hall of the Croatian Music Institute, and from Vienna, Salzburg, Prague, and other European centres, transmitted by Radio Zagreb. Soon after the establishment of a radio station in Ljubljana on 1 September 1928, and beginning on 20 July 1929, radio stations from Zagreb, Ljubljana, and Belgrade began broadcasting a joint programme three evenings a week, with each creating the programme for one evening and the others transmitting it to their listeners. On this occasion, we will pay tribute to a distinguished Slovenian conductor, Prof. Em. Uroš Lajovic, as chief conductor of the Zagreb Symphonists of Zagreb Radio and Television, the largest of four ensembles of Radio Zagreb that grew out of the small Radio Zagreb "orchestra" founded in 1929. From 1979 to 1981, Lajovic determined the orchestra's artistic policy, gave programme guidelines, and invited guest conductors. During that period, he conducted 12 concerts in Zagreb, Osijek, Osor, Varaždin, and Berlin, as well as another 17 concerts until 1989, when he ceased to conduct the ensemble regularly.

LUCIJA KONFIĆ

Hrvaška akademija znanosti in umetnosti

Zagreb Croatian Academy of Sciences and Arts Zagreb

Božidar Mohaček kot vsestranski radijski profesionalac***Božidar Mohaček as a versatile radio professional***

Božidar Mohaček (1916–1944) je bil hrvaški skladatelj in radijski delavec. Njegovo kratko življenje in burne zgodovinske okoliščine njegovega časa so prispevali k temu, da je že kmalu po smrti utonil v pozabo. Po končanem študiju kompozicije na Akademiji za glasbo v Zagrebu leta 1939 pri Franju Duganu starejšem in Krstu Odaku je opravljal vrsto kratkotrajnih del in prostovoljnih angažmajev. Leta 1940 se je pridružil Radiu Zagreb (pozneje Hrvatski krugoval), kjer je bil nadzornik izvedbe, dirigent malega orkestra, vodja gramofonskega oddelka, radijski direktor in svetovalec za »lahko glasbo«, uveljavil pa se je tudi kot skladatelj in avtor besedil priljubljenih šlagerjev. Namen tega prispevka je predstaviti in analizirati njegovo raznovrstno delovanje na radijski postaji ter ga umestiti v širši kontekst predvojnega in vojnega obdobja. Posebna pozornost bo namenjena njegovi vlogi pri predvajanju domače glasbe, njegovemu prispevku k promociji lahke in jazzovske glasbe ter splošni družbeni funkciji radia v tistem času.

Božidar Mohaček (1916–1944) was a Croatian composer and radio professional. His brief life, coupled with the turbulent historical circumstances of his time, contributed to his descent into obscurity soon after his death. After completing his composition studies at the Music Academy in Zagreb in 1939, under Franjo Dugan Sr. and Krsto Odak, he undertook a series of short-term positions and volunteer engagements. In 1940 he joined Radio Zagreb (later Hrvatski krugoval), where he served as performance supervisor, conductor of the small orchestra, head of the gramophone department, radio director, and advisor for "light music", while also distinguishing himself as a composer and lyricist of popular schlager songs. The aim of this paper is to present and analyse his multifaceted work at the radio station and to situate it within the broader context of the pre-war and wartime period. Particular attention will be devoted to his role in broadcasting domestic music, his contribution to the promotion of light and jazz music, and the wider social function of radio at the time.

15.45–17.00 / 3.45–5.00 pm

MARIJA M. KARAN

Univerza za umetnost v Beogradu
University of Arts in Belgrade

Od tradicionalne radiodifuzije do digitalnih platform: mesto umetnostne glasbe na javnem radiu v Sloveniji in Srbiji

From traditional broadcasting to digital platforms: the position of art music on public service radio in Slovenia and Serbia

Prispevek obravnava vlogo in funkcijo umetnostne glasbe v radiodifuziji v kontekstu zgodovinskega in institucionalnega razvoja množičnih medijev v Sloveniji in Srbiji. Pri tem sledi obdobju od Kraljevine Jugoslavije in zveznega radijskega sistema v SFRJ do sodobnih praks javne in komercialne radiodifuzije. V skladu s Habermasovim konceptom javne sfere kot prostora, v katerem se oblikujejo kulturne in družbene vrednote (Habermas, 1989), je radio zgodovinsko gledano deloval kot institucionalna avtoriteta, ki je vzgajala občinstva ter oblikovala estetske standarde s programi, osredotočenimi na tradicionalno in umetnostno glasbo. V nadaljnjem delovanju specializiranih kulturnih kanalov znotraj javnih radiotelevizij, kot so slovenski Radio Ars ter srbska Radia Beograd 2 in 3, ki kljub tržnim pritiskom ohranjajo kulturne standarde, pa se kaže Gerbnerjeva kultivacijska teorija (Gerbner, 1976). Komercializacija medijev je privedla do nastanka ozko profiliranih postaj, ki umetnostno glasbo marginalizirajo, vendar pa primeri v Evropi (npr. Classic FM, Klassik Radio) kažejo, da jo je mogoče vključiti v komercialne okvire. Koncept »medij je sporočilo« (McLuhan, 1964) podčrtuje, kako tehnološke spremembe, vključno z digitalnimi platformami, podkasti in pretočnim predvajanjem, krepijo vlogo občinstev, ki danes vse bolj izbirajo in oblikujejo svojo uporabo umetnostne glasbe ter prevzemajo vlogo aktivnih ustvarjalcev medijske izkušnje. Ko nadzor z radiodifuzijskih postaj prehaja na občinstva, je recepcija umetnostne glasbe vse bolj diverzificirana, njena prepoznavnost pa je odvisna od preferenc občinstev in mehanizmov posredovanja. Iz študije izhaja, da so javne radiodifuzijske postaje v Srbiji in Sloveniji še vedno bistvenega pomena za kulturni razvoj, hkrati pa je potrebna posodobitev, da bi umetnostna glasba v sodobnem medijskem prostoru ostala dostopna, privlačna in konkurenčna.

This paper examines the role and function of art music in the context of radio broadcasting within the historical and institutional development of mass media in Slovenia and Serbia. It traces the period from the Kingdom of Yugoslavia and the federal broadcasting system of the SFRY to contemporary public service and commercial broadcasting practices. Grounded in Habermas's concept of the public sphere as a space where cultural and social values are formed (Habermas, 1989), radio has historically functioned as an institutional authority, cultivating audiences and shaping aesthetic standards through programming focused on traditional and art music. Gerbner's cultivation theory (Gerbner, 1976) is evident in the continued operation of specialised cultural channels within public service broadcasting, such as Slovenia's Ars Radio and Serbia's Radio Belgrade 2 and 3, which uphold cultural standards despite market pressures. Media commercialisation has produced narrowly formatted stations that marginalise art music, yet European examples (e.g. Classic FM, Klassik Radio) show that its integration within commercial frameworks is feasible. The concept that "the medium is the message" (McLuhan, 1964) highlights how technological changes, including digital platforms, podcasts, and streaming, empower audiences, who now increasingly choose and shape their engagement with art music, assuming the role of active creators of the media experience. As control shifts from broadcasters to audiences, the reception of art music diversifies, and its visibility depends on audience preferences and mediated mechanisms. The study concludes that public service broadcasters in Serbia and Slovenia remain essential to cultural development, while modernisation is needed to keep art music accessible, engaging, and competitive in the contemporary media landscape.

NATAŠA DIDENKO

Univerza sv. Cirila in Metoda v Skopju

Ss. Cyril and Methodius University in Skopje

Zgodnji skladatelji in dirigenti Radia Skopje: oblikovanje programa klasične glasbe pod vplivom zgodnjih slovenskih oddaj

Zgodovinska analiza glasbenih osebnosti, ki so zaznamovale zgodnjo radijsko glasbeno kulturo v Makedoniji (1930–1960)

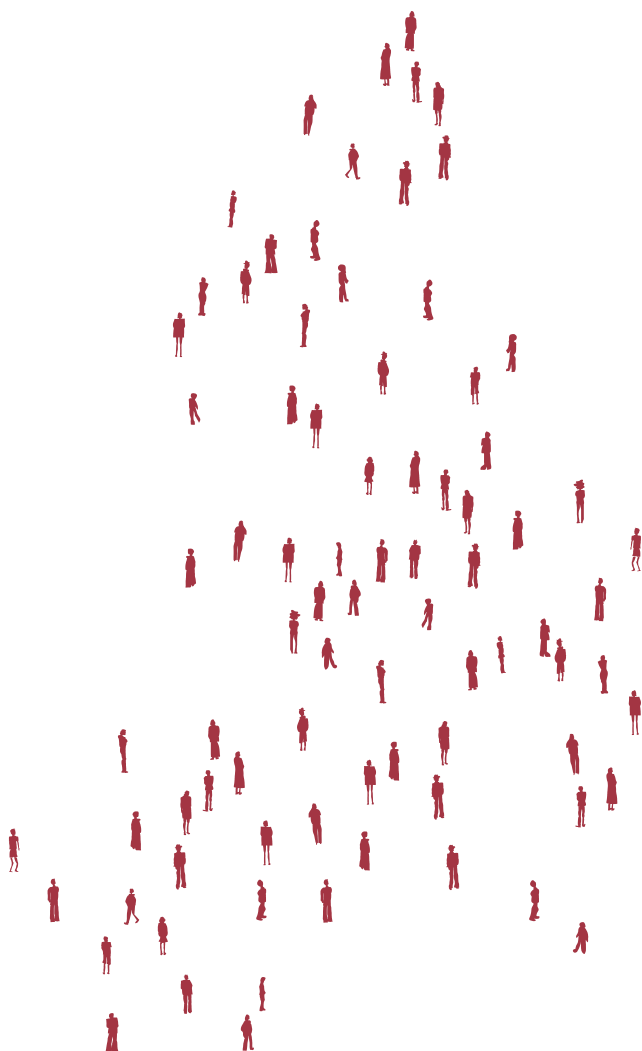
Early composers and conductors of Radio Skopje: shaping the classical music programme under the influence of early Slovenian broadcasts

A historical analysis of the musical figures who shaped Macedonia's early radio music culture (1930–1960)

Članek obravnava vlogo zgodnjih skladateljev in dirigentov Radia Skopje pri oblikovanju programa klasične glasbe ter prvih neposrednih radijskih prenosov koncertov in oper v Makedoniji. Obdobje od leta 1930 do 1960 zajema formativna leta Radia Skopje, od prvih eksperimentalnih oddaj do vzpostavitve rednih programov umetnostne glasbe, strokovnih standardov in oblikovanja arhivske dokumentacije. Študija se osredotoča na prispevek teh osebnosti k razvoju javne glasbene kulture in vzpostavitvi profesionalnih standardov radijske produkcije. Obravnava tudi vpliv zgodnjih slovenskih radijskih oddaj, ki so služile kot model za organizacijo koncertov, produkcijske tehnike in strukturiranje programov. Prispevek prek arhivskega gradiva in muzikološke analize osvetljuje zgodovinski in kulturni pomen teh glasbenih osebnosti pri oblikovanju makedonske radijske zvočne krajine.

This paper examines the role of early composers and conductors of Radio Skopje in establishing the classical music programme and the first live radio broadcasts of concerts and operas in Macedonia. The period 1930–1960 encompasses the formative years of Radio Skopje, from early experimental broadcasts to the establishment of regular classical music programmes, professional standards, and the creation of archival documentation. The study focusses on these figures' contributions to the development of public musical culture and the establishment of professional standards in radio production. It also considers the influence of early Slovenian ra-

dio broadcasts, which served as a model for concert organisation, production techniques, and programme structuring. Through archival materials and musicological analysis, the historical and cultural significance of these musical figures in shaping the Macedonian radio soundscape is highlighted.

Torek, 21. april / Tuesday, 21 April

Dvorana Julija Betetta, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani / *Julij Betetto Hall, Academy of Music of the University of Ljubljana*

9.00–9.45 / 9.00–9.45 am

CHRIS MARSHALL

Kraljevi konservatorij v Birminghamu
Royal Birmingham Conservatory

Vabljen predavanje / *Keynote lecture*

Nina Šenk: Baca – naročilo slovenske skladbe za BBC Proms 2018

Nina Šenk Baca: a Slovene commission for the 2018 BBC Proms

Družbeni pretresi neizogibno vplivajo na radijsko oddajanje. Čeprav je to v sferi umetnostne glasbe manj očitno, v tem prispevku opisujem štiri pomembne družbenopolitične dogodke in razpravljam o njihovih posledicah za umetnostno glasbo na BBC, pri tem pa se osredotočam na obdobje, ko sem bil tam zaposlen (1980–2014), in nato na poznejši dogodek: leta 2018 je bila na festivalu BBC Proms prvič izvedena glasba kakšnega slovenskega skladatelja. Proms je serija približno 80 koncertov, ki so največkrat orkestrski in se pretežno odvijajo poleti v Kraljevi Albertovi dvorani. Vse te dogodke prenaša BBC-jeva kulturna mreža Radio 3, nekatere pa tudi BBC-jeve televizijske postaje. Leta 2018 je festival Proms podpisal zavezo Key Change, s katero je zagotovil, da bo zastopanost spolov pri naročanju novih del v razmerju 50/50. Delo *Baca* Nine Šenk je bilo eno od osmih del skladateljic, naročenih ob obeležitvi 100-letnice volilne pravice žensk v Veliki Britaniji. Vse te skladbe komornega formata so bile izvedene na manjšem prizorišču v Dvorani Cadogan v Londonu in ne na »glavnem odru« Kraljeve Albertove dvorane. Šenk se je navdihnila pri zastavljeni temi in ob upoštevanju metafore steklenega stropa, ki ovira napredovanje žensk, svojemu delu dala latinski naslov, ki se nanaša na majhen stekleni biser. Steklo je hkrati trdo in krhko, glasba pa odraža nastanek te snovi, ki se spreminja od suhe in zrnate, prek vroče in staljene do hladne in trdne. Prispevek temelji na intervjujih s skladateljico in direktorjem festivala Proms ter na sočasnih pisnih gradivih. Raziskuje okoliščine nastanka naročene skladbe, njeno prvo izvedbo in predvajanje ter jo kontekstualizira v povezavi z drugimi deli, ki jih je BBC tistega leta naročil za Proms, pri čemer se sprašuje, ali je bil stekleni strop res krhek ali pa še vedno hladen in trden.

Social upheaval inevitably influences radio broadcasting. Although less obvious in the realm of classical music, in this paper I outline four significant socio-political events, and reflect on their repercussions for classical music at the BBC, focusing on the period when I worked there (1980-2014), and then a subsequent event: 2018 was the first time music by a Slovene composer had been performed at the BBC Proms. The Proms is a series of about 80 concerts, mostly orchestral, and mostly given in the Royal Albert Hall over the summer. All of these are broadcast live on the BBC's cultural network, Radio 3, and some on the BBC's television stations. In 2018 the Proms signed the Key Change pledge, guaranteeing a 50/50 gender split in the commissioning of new works. Baca by Nina Šenk was one of eight works by female composers commissioned to celebrate 100 years since women in Britain first won the right to vote. All of these chamber-sized compositions were performed at a satellite venue in London, Cadogan Hall, rather than the "main stage" of the Royal Albert Hall. Šenk took inspiration from the proposed theme, and, in considering the metaphor of the glass ceiling obstructing the progress of women, gave her work a Latin title which references a small glass bead. Glass is both hard and fragile, and the music reflects the creation of this material, changing from dry and granular, through hot and molten, to cold and solid. This paper draws on interviews with the composer and the Director of the Proms, as well as contemporary written materials. It interrogates the circumstances of Šenk's commission, its first performance and broadcast, and contextualises it alongside the other music the BBC commissioned for the Proms that year, asking whether the glass ceiling was indeed fragile, or still cold and solid?

9.45–11.00 / 9.45–11.00 am

STANE KOCUTAR

Regionalni RTV center Maribor

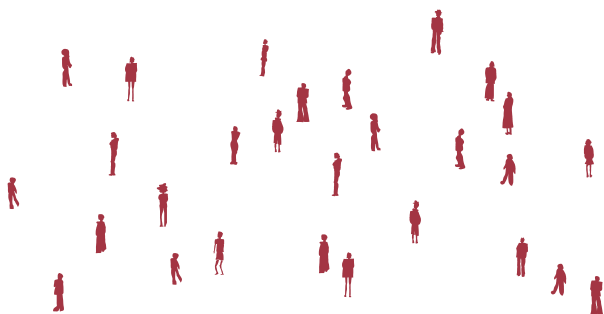
Regional Broadcasting Center Maribor

Inž. Marij Osana (1880–1958), pionir slovenske radiofonije, in tehnične okoliščine zgodnjih neposrednih radijskih prenosov z oddaljenih prizorišč

Engineer Marij Osana (1880–1958) – a pioneer of Slovene radio broadcasting and the technical conditions of early live radio transmissions from remote locations

Začetni razvoj radiofonije na Slovenskem je potekal v posebnih družbenih in tehnoloških okoliščinah, ki so terjale veliko strokovne inovativnosti. Radio kot novi medij je pomenil tehnološko prelomnico, ki je spremenila načine razširjanja informacij, najširšemu krogu poslušalcev pa približala tudi kulturno, predvsem glasbeno ustvarjalnost. V takih okoliščinah so se uveljavili posamezniki s strokovnim ugledom in izrazito tehnično vizijo. Prevzeli so ključne vloge pri vzpostavljanju radijskih postaj, snovali neredko izvirne tehnološke rešitve za njihovo nemoteno delovanje in tako omogočili začetni razvoj sodobne radiofonije. Namen zapisa je osvetliti življenje in strokovno delo inž. Marija Osane ter predstaviti tehnične in druge okoliščine, v katerih so potekali zgodnji neposredni radijski prenosi na Slovenskem. Kakovostna telefonska povezava med Ljubljano in Mariborom je vrsto let omogočala prenos zvočnega signala, ki je po pretvorbi kot radijski signal dosegel sprejemnike poslušalcev na celotnem slišnem območju in tako – upoštevajoč več kot 600-letno habsburško vladavino in historično deželno razdelitev slovenskega poselitvenega prostora v nekdanji monarhiji – najširšemu krogu sploh prvič približal npr. glasbeno ustvarjalnost Maribora poslušalcem osrednjega in drugih delov znotraj slišnega območja, ki je zajemalo pretežni del slovenskega prostora in tudi del tedanjega zamejstva. V prvih dveh desetletjih oddajanja Radia Ljubljana so bili prav neposredni radijski prenosi z oddaljenih prizorišč eden največjih tehničnih izzivov. V konkretnih slovenskih okoliščinah je bil inž. Marija Osana med tistimi, ki so takšne prenose prvi načrtno izvajali. Uspešno delo je bilo v veliki meri posledica izkušenj, pridobljenih v eksperimentalnem obdobju (pred 1. septembrom 1928), ko jim je v strokovni skupini uspelo odpraviti nekatere pomanjkljivosti in do skrajnih meja mogočega izpolniti sicer skromno, a zanesljivo tehnično opremo.

The early development of radio broadcasting in Slovenia took place under specific social and technological conditions that demanded a high degree of technical innovation. As a new medium, radio represented a technological breakthrough that transformed the way information was disseminated and brought cultural – and particularly musical – creativity closer to a wide audience. In these circumstances, individuals with recognised expertise and a clear technical vision came to the fore. They assumed key roles in establishing radio stations, came up with technological solutions to ensure their smooth operation, and facilitated the early development of modern radio broadcasting. The purpose of this paper is to shed light on the life and professional work of the electrical engineer Marij Osana and to present the technical and other conditions under which early live radio broadcasts took place in Slovenia. For several years a high-quality telephone link between Ljubljana and Maribor made it possible to transmit an audio signal, which, after conversion, then reached radio receivers across the entire listening area. In this way – taking into account more than six centuries of Habsburg rule and the historical territorial division of the Slovene lands within the former monarchy – musical creativity from Maribor, for example, was brought closer to listeners in the central and other parts of the listening area, which encompassed most of present-day Slovenia and parts of Slovene ethnic areas beyond its borders. In the first two decades of Radio Ljubljana’s broadcasting, live radio transmissions from remote locations represented one of the greatest technical challenges. In the specific Slovene context, Marij Osana was one of the first to carry out such broadcasts in a systematic manner. The success of this work was largely the result of experience gained during the experimental period (before 1 September 1928), when his technical team succeeded in eliminating certain shortcomings and perfecting, to the limits of what was possible, the modest but reliable equipment available to them.

VERONIKA ŠAREC

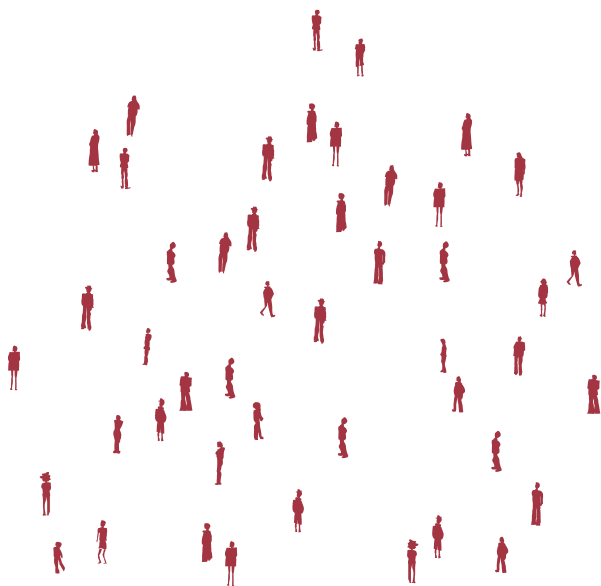
Glasbena šola Domžale

*Domžale Music School***Šolski radio Radia Ljubljana pred II. svetovno vojno, razpet med entuziazmom ustvarjalcev programa in skromnimi možnostmi izvedbe*****Radio Ljubljana's educational broadcasting before the Second World War: caught between the enthusiasm of its programme creators and the limited opportunities for implementation***

Radio je ljudem po vsem svetu v 20. in 30. letih 20. stoletja prinesel novo dimenzijo izobraževanja, informiranja, kulturne širine in zabave. Slovenci pri tem razvoju nismo zaostajali. Člani Prosvetne zveze so zaslutili moč novega medija, zato so ustanovili Radio Ljubljana. Programski odbor radia je v prvi plan postavil dvig ravni splošne izobrazbe vseh slojev prebivalstva in krepitev nacionalne zavesti. Po tujih zgledih so v okviru prosvetne funkcije radijskega programa pod vodstvom mladega učitelja Nika Kureta pripravili obširen načrt in ustanovitev slovenskega šolskega radia. Prispevek prinaša kratek prikaz in primerjavo predvojnega razvoja šolskega radia v Ameriki, Avstraliji, nekaterih evropskih državah in Sloveniji. V nadaljevanju oriše razkorak med velikopoteznimi načrti odbora slovenskega šolskega radia in dejansko izvedbo. Prispevek odstira številne izzive ustvarjalcev šolskega programa in sadove vztrajanja na načrtani poti, kljub težavam in relativno majhnemu številu šolskih ur. Zaključni del prispevka predstavlja zastopanost glasbe v šolskem programu in načine vključevanja glasbenega pouka ter povzame, glede na razpoložljive podatke, zastopanost slovenske glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti. Radio se zdi z današnje perspektive idealno učno sredstvo za tedanji čas. Zato se ob pregledu vsebine radijskega šolskega programa postavlja vprašanje, zakaj glasbeno področje ni bilo obravnavano širše in kakšni so lahko bili vplivi radijske glasbene vzgoje tako na šolajočo se mladino kot njene učitelje.

In the 1920s and 1930s radio brought a new dimension of education, information, cultural breadth and entertainment to people all over the world. Slovenes did not lag behind in this development. Recognising the power of the new medium, the members of the Cultural League (Prosvetna zveza) founded Radio Ljubljana. The station's programme committee set

as its priorities the raising of the general level of education among all sections of the population and the strengthening of national consciousness. Following the example of broadcasters in other countries, the committee drew up detailed plans for the establishment of Slovene educational broadcasting as part of the station's educational function under the direction of Niko Kuret, a young schoolteacher. The paper offers a brief account and comparison of the pre-war development of educational broadcasting in the United States, Australia, several European countries and Slovenia. It goes on to outline the gap between the ambitious plans of the committee for Slovene educational broadcasting and their actual implementation. It describes the numerous challenges faced by the creators of the educational programme and the fruits of their perseverance on the path they had set, despite the many difficulties and the relatively small number of hours allotted to educational broadcasting. The final part of the paper covers the presence of music in educational broadcasting and the ways in which it incorporated music education, and summarises, on the basis of the available data, the representation of Slovene musical creativity and performance. From today's perspective, radio seems an ideal teaching aid for that period. This raises the question, when we examine the content of educational broadcasting, of why music was not given broader treatment and what impact music education via radio might have had on young people in education and their teachers.

JERNEJ WEISS

Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru
University of Ljubljana, University of Maribor

Izraza slovenskega domoljubja: posnetka zborovskih koncertov Trboveljskega slavčka iz leta 1938 in Akademskega pevskega zbora iz leta 1941***Expressions of Slovene patriotism: recordings of choral concerts by the Nightingale of Trbovlje children's choir in 1938 and the Academic Choir in 1941***

Prispevek obuja dva zgodovinska dokumenta slovenske zborovske in radijske dediščine: posnetek radijskega koncerta mladinskega zbora Trboveljski slavček iz leta 1938 ter delno ohranjen posnetek ljubljanskega koncerta Akademskega pevskega zbora pod vodstvom Franceta Marolta iz leta 1941 v Unionski dvorani. Oba veljata za neprecenljiva zaklada slovenske narodne identitete; prežeta sta s silovitim čustvenim nabojem in izkazujeta kakovost slovenskih poustvarjalcev v času, ko je radio neposredno pred in med drugo svetovno vojno s posebnim poslanstvom spodbujal slovensko narodno zavest. Gre za posnetka, ki vse do formiranja ljubljanskega radijskega arhiva z bolj množično uporabo magnetofonskega traku sredi 50. let ponujata redke avtentičen vpogled v dva pomembna trenutka slovenske glasbene zgodovine.

The paper focuses on two historic documents of Slovene choral and radio heritage: a recording of a 1938 concert by the Nightingale of Trbovlje children's choir and the partially preserved recording of a 1941 concert by the Academic Choir from Ljubljana's Union Hall, conducted by France Marolt. Both recordings are priceless treasures of Slovene national identity. They are imbued with a powerful emotional charge and demonstrate the quality of Slovene performers in a period – immediately before and during the Second World War – when the fostering of Slovene national consciousness formed part of radio's specific mission. Predating the creation of the Ljubljana radio archives in the 1950s, when magnetic tape came into wider use, these recordings offer a rare and authentic insight into two important moments in Slovene musical history.

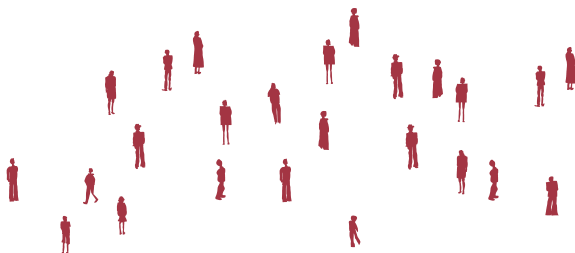
11.30–12.45 / 11.30–12.45 am**DARJA KOTER**

Univerza v Ljubljani
University of Ljubljana

Drago Mario Šijanec - hvaljeni in odstavljeni dirigent Radijskega orkestra Ljubljana
Drago Mario Šijanec - acclaimed but later deposed conductor of the Ljubljana Radio Orchestra

Drago Mario Šijanec (1907–1986) je študiral na praškem konservatoriju in Ecole Normale de Musique v Parizu, kjer je ob študiju dirigiral simfoničnim koncertom, vodil pevske zборе, sodeloval s francoskim radiem in pri snemanjih glasbe za francoske zvočne filme ter bil za svoje delo odlikovan. Leta 1935 je kot odlično izobražen in obetaven glasbenik postal dirigent Radijskega orkestra v Ljubljani, s katerim je sledil ciljem radijskega programa, izvajal dela slovenskih, jugoslovanskih in drugih avtorjev, se zavzemal za izvajanje tehtnejših skladb klasične literature, nastajanje sodobnih orkestrskih del slovenskih skladateljev ter snemanje koncertov iz koncertnih dvoran. Radijski orkester je občasno pomnožil s člani drugih ljubljanskih orkestrrov in uveljavljenimi solisti ter z velikimi ambicijami izvajal obsežna in programsko premišljena simfonična in vokalno-instrumentalna dela, kar so kritiki označevali kot poustvarjalne presežke takratne Ljubljane. V vojnem času je brezposelne kolege združil v orkester, izkupiček koncertov pa do konca okupacije namenjal družinam internirancev in zapornikov, članov OF in partizanov. Italijanska družba EIAR je spomladi 1942 sestavila radijski orkester, v katerem so pod Šijančevim vodstvom sodelovali prej brezposelni glasbeniki. Ukazom italijanske in kasneje nemške oblasti se je kot dirigent spretno izmikal v prid slovenski in slovanski literaturi. Člani orkestra z dirigentom na čelu so bili aktivni ilegalni sodelavci OF. Drago Mario Šijanec je bil takoj po koncu vojne kot dirigent Radijskega orkestra odstavljen z obtožbo kršenja kulturnega molka. Globoko razočaran se je zatekel v Italijo, nato pa leta 1947 v Argentino in tam razvil odlično umetniško kariero. Rehabilitiran je bil po zaslugi članov nekdanjega Radijskega orkestra, vendar šele leta 1955.

Drago Mario Šijanec (1907–1986) trained at the Prague Conservatory and at the École Normale de Musique in Paris. While a student at the latter institution, he conducted symphonic concerts, directed choirs, collaborated with French radio and took part in recording music for early sound films, for which he received an award. In 1935 he was appointed conductor of the Ljubljana Radio Orchestra, a position for which he was well suited, being a highly qualified musician of great promise. With the orchestra, he worked to realise the aims of Radio Ljubljana, performing works by Slovene, Yugoslav and other composers, undertaking performances of demanding works from the classical repertoire, commissioning contemporary orchestral works by Slovene composers and recording concerts from concert halls. He occasionally augmented the Radio Orchestra with members of other Ljubljana orchestras and established soloists for highly ambitious performances of thoughtfully chosen large-scale symphonic works and works for orchestra and voices, which critics at the time described in superlative terms. During the war he formed an orchestra consisting of unemployed colleagues and, until the end of the occupation, used the proceeds of concerts to support the families of internees and prisoners, members of the Liberation Front and Partisans. In 1942 the Italian public broadcaster EIAR assembled a radio orchestra in which previously unemployed musicians performed under Šijanec's direction. As conductor, he skilfully evaded the dictates of the Italian and, later, German authorities and continued to favour works from the Slovene and wider Slavonic repertoire. The orchestra members, led by their conductor, worked clandestinely with the Liberation Front. Immediately after the war, Šijanec was accused of having breached the cultural boycott imposed by the Liberation Front and removed from his position as conductor of the Radio Orchestra. Deeply disillusioned, he fled to Italy and in 1947 settled in Argentina, where he enjoyed a distinguished artistic career. He was later rehabilitated, thanks to the efforts of members of the former Radio Orchestra, although this did not happen until 1955.

TINA BOHAK ADAM

Univerza v Ljubljani
University of Ljubljana

Zvočna zapuščina dveh generacij: basist Julij Betetto in njegova učenka, altistka Marija Bitenc Samec, v arhivskih radijskih posnetkih RTV Slovenija***The recorded legacy of two generations: the bass Julij Betetto and his pupil, the contralto Marija Bitenc Samec, in the radio archives of RTV Slovenia***

Prispevek obravnava zvočno zapuščino dveh generacij slovenskih pevcev, basista Julija Betetta in njegove učenke, altistke Marije Bitenc Samec, kot se je ohranila v arhivskih radijskih posnetkih RTV Slovenija. V središče postavlja kontinuiteto interpretacijskih idealov in vokalne estetike, ki se od Betettovega delovanja v času oblikovanja modernega slovenskega glasbenega življenja prenašajo v povojno in pozno 20. stoletje. Julij Betetto, eden najpomembnejših slovenskih in jugoslovanskih basistov prve polovice 20. stoletja, je kot operni in koncertni pevec, pevski pedagog ter organizator glasbenega šolstva odločilno zaznamoval profesionalizacijo vokalne umetnosti in institucionalno utrditev pevske pedagogike v Ljubljani. Betettovo pedagoško delovanje je omogočilo, da se je njegov ideal kultiviranega, besedilno razumljivega in slogovno preišljenega petja zasidral v formiranju več generacij pevcev, med drugim pri eni najizrazitejših slovenskih koncertnih altistk druge polovice 20. stoletja, Mariji Bitenc Samec. Kot Betettova učenka je tehnično izhodišče njegove pevske šole povezala z izrazito lirčno poglobljenostjo in občutljivim oblikovanjem besedila. Primerjalna analiza arhivskih posnetkov obeh interpretov kaže, kako se Betettov poudarek na jasni dikciji, fraziranju in slogovni disciplini izraža v interpretacijah njegove učenke. Prispevek osvetljuje vlogo nacionalne radiodifuzije pri oblikovanju vokalnih estetskih norm na Slovenskem, pri čemer radijski medij ni le dokument, ampak aktivni sooblikovalec recepcije, saj so studijska snemanja omogočila, da sta umetniška in pedagoška dediščina učitelja in učenke postali del širšega zvočnega spomina nacionalnega radia.

The paper examines the recorded legacy of two generations of Slovene singers – the bass Julij Betetto and his pupil, the contralto Marija Bitenc Samec – as preserved in radio recordings held in the RTV Slovenia archives. It focuses on the continuity of interpretative ideals and vocal aesthetics that originated in Betetto's work during the formative years of modern Slovene musical life and were carried forward into the post-war period and the late 20th century. Julij Betetto, one of the most important Slovene and Yugoslav basses of the first half of the 20th century, left a decisive mark on the professionalisation of vocal art and on the institutional consolidation of vocal pedagogy in Ljubljana, both as an opera and concert singer and as a singing teacher and organiser of music education. Betetto's pedagogical work ensured that his ideal of cultivated, textually clear and stylistically thoughtful singing became embedded in the training of several generations of singers, among them one of the most distinctive Slovene concert contraltos of the second half of the 20th century, Marija Bitenc Samec. As Betetto's pupil, she combined the technical foundation of his school of singing with considerable lyrical depth and sensitive shaping of the text. A comparative analysis of recordings of the two performers highlights how Betetto's emphasis on clear diction, phrasing and stylistic discipline is reflected in his pupil's performances. The paper sheds light on the role of national radio broadcasting in shaping vocal aesthetic norms in Slovenia, where the medium of radio is not merely a document but an active co-shaper of reception, in that these studio recordings have enabled the artistic and pedagogical legacies of teacher and pupil alike to become part of the wider sound memory of the nation.

ANJA IVEC

Konservatorij za glasbo In balet Maribor
Maribor Conservatory of Music and Ballet

Repertoarni prispevek ljubljanskih delavskih pevskih in glasbenih društev k radijskemu programu Radia Ljubljana med obema vojnama***The contribution of Ljubljana's workers' choral and musical societies to Radio Ljubljana's programming between the wars***

Radijska postaja Ljubljana se je že v zgodnjih letih delovanja uveljavila kot osrednji medij za posredovanje glasbene kulture. Glasbeni program so med obema vojnama nadgrajevali z angažmajem zunanjih izvajalcev, med katerimi so bili poleg profesionalnih glasbenikov tudi različni amaterski korpusi, zlasti ljubljanska delavska pevska in glasbena društva. Večina teh društev je prispevala predvsem vokalni repertoar, ki je v veliki meri temeljil na slovenskih in slovanskih narodnih pesmih ter avtorskih skladbah v narodnem duhu, s čimer je bil njihov program uglašen z repertoarnimi smernicami radijske postaje in njenim prizadevanjem za širše kulturno posredovanje glasbenega izročila. Okvir vokalne dejavnosti v radijskem programu je izraziteje preseglo Narodno železničarsko glasbeno društvo Sloga, ki je poleg pevskih sestavov vzdrževalo tudi različne instrumentalne korpuse, vključno s pihalno godbo in godalnim orkestrom ter priložnostno sestavljenim simfoničnim orkestrom. Radio Ljubljana je neposredno prenašal tudi skupne koncerte ljubljanskih pevskih zborov, ki so bili včlanjeni v Jugoslovansko pevsko zvezo, kar je utrdilo prisotnost zborovske glasbe v radijskem etru. Nastopi ljubljanskih pevskih in glasbenih društev so bili dobro sprejeti, kar potrjujejo spodbudne kritike v dnevnem tisku; obenem to odraža njihovo družbeno in kulturno relevantnost v lokalni glasbeni krajini. S svojim prispevkom k radijskemu programu Radia Ljubljana so obogatili njegovo vsebino, utrjevali narodno zavednost in sooblikovali njegovo umetniško poslanstvo.

From its early years, Radio Ljubljana established itself as a central medium for the dissemination of musical culture. During the interwar period its musical programming was enriched through the engagement of external performers, including not only professional musicians but also various amateur ensembles, particularly Ljubljana's workers' choral and musical

societies. Most of these societies contributed primarily vocal repertoire, largely based on Slovene and Slavonic folk songs and on original compositions in the national spirit. In this way, their programmes aligned with the station's repertoire policy and its mission of promoting musical heritage to a wider public. One society that went beyond the predominantly vocal focus of the radio programming was the Sloga National Railway Music Society, which, in addition to its choral ensembles, maintained a range of instrumental groups, including a wind band and a string orchestra, and could even muster an ad hoc symphony orchestra. Radio Ljubljana also broadcast live joint concerts by Ljubljana's choirs, which were affiliated with the Yugoslav Choral Association, further consolidating the presence of choral music on the airwaves. The performances of Ljubljana's choral and musical societies were well received, as evidenced by favourable reviews in the daily press, which reflected their social and cultural relevance within the local musical landscape. Through their contribution to the programming of Radio Ljubljana, they enriched its content, strengthened national consciousness and helped shape the station's artistic mission.

15.00–15.50 / 3.00–3.50 pm

TJAŠA RIBIZEL POPIČ

Univerza v Ljubljani
University of Ljubljana

**Repertoarna podoba Radia Ljubljana v
povojnem desetletju**
***The repertoire of Radio Ljubljana in the first
decade after the war***

Poglavje obravnava razvoj glasbenega programa Radia Ljubljana v desetletju po koncu druge svetovne vojne (1944–1958). V ospredje postavlja nastanek glasbenega oddelka po drugi svetovni vojni, njegovo organizacijo ter repertoarno in programsko politiko. Analizira prehod od živih prenosov in partizanske glasbe k širšemu naboru slovenskih, jugoslovanskih in tujih skladateljev. Prikazuje vpliv političnih smernic, kot je resolucija Informbiroja, na izbiro glasbe ter postopno profesionalizacijo radijskega delovanja. Poudarja tudi vlogo glasbenih urednikov, ansamblov in orkestrrov pri oblikovanju okusa poslušalcev ter vzpostavitvi glasbenega dela Radia Ljubljana kot pomembnega kulturnega središča povojne Slovenije.

This chapter discusses the development of Radio Ljubljana's music programme in the immediate post-war period (1944–1958). It focuses on the establishment of the music department, its organisation, and its repertoire and programming policy. It analyses the transition from live broadcasts and partisan music to a broader selection of Slovenian, Yugoslav, and foreign composers. It shows the influence of political guidelines, such as the Informbiro resolution, on the selection of music and the gradual professionalisation of radio operations. It also emphasises the role of music editors, ensembles, and orchestras in shaping listeners' tastes and establishing Radio Ljubljana's music department as an important cultural centre in post-war Slovenia.

LUISA ANTONI

RTV Slovenija, Koper-Capodistria

RTV Slovenia, Koper-Capodistria

Med valovi in piksli: stoletni prehod čezmejnih medijev od radia do digitalne dobe***Waves and pixels: the century-long transition of cross-border media from radio to the digital age***

Prispevek obravnava razvoj radijskih in televizijskih programov na obeh straneh primorske meje, od začetkov radijskega oddajanja v Trstu in Ljubljani v 20. in 30. letih do kompleksnih obdobjih druge svetovne vojne in poveljne zavezniške uprave, ko sta bili tamkajšnji postaji vključeni v isti administrativni sistem. Raziskava izpostavlja vlogo radijskih hiš EIAR (Ente Italiano Audizioni Radiofoniche) in Radio Ljubljana ter njuno preoblikovanje pod italijansko in nemško okupacijo, ko je Radio Litorale Adriatico z dirigentoma Jakobom Cipcijem in Rudolfom Moraltom deloval kot pomembno propagandno orodje. Po osvoboditvi Trsta leta 1945 so glasbeno in programsko življenje začasno prevzeli jugoslovanski organi – med drugim skladatelj Marjan Kozina –, nato pa Zavezniška vojaška uprava, ki je ustanovila AIS (Allied Information Service), sestavljen iz radijskih postaj Radio Trieste, Radio Trst in Radio Pola. V tem okviru je nastala tudi Orchestra Filarmonica Triestina pod vodstvom Cesara Barisona. Trst je v času zavezniške uprave postal pomembno koncertno središče, kamor so prihajali svetovno uveljavljeni glasbeniki, med njimi Herbert von Karajan, Aaron Copland in Louis Armstrong; mesto je tedaj večkrat prežemal tudi zven živega radijskega jazz. Danes v tem prostoru delujeta dve sorodni, a nacionalno različni medijski ustanovi: Regionalni center RTV Koper-Capodistria in Deželni sedež RAI FVG-FJK. Skupaj ustvarjata edinstven čezmejni medijski prostor, v katerem obe hiši služita ne le večinskemu prebivalstvu, temveč tudi italijanski in slovenski narodni skupnosti ter v obeh državah uživata poseben pravni status. Sodelovanje med njima je bilo formalizirano leta 1999 z ustanovitvijo Čezmejne TV, v okviru katere se v skupni televizijski oddaji *Lynx Concert* predvajajo koncertni posnetki iz obeh programskih okolij.

The paper examines the development of radio and television stations on both sides of the border between Slovenia and Italy from the beginning of radio broadcasting in Trieste and Ljubljana in the 1920s and 1930s to the complex periods of the Second World War and the post-war Allied Military Govern-

ment, when stations on both sides of the border were included in the same administrative system. The study highlights the role of the Italian public broadcaster EIAR (Ente Italiano Audizioni Radiofoniche) and Radio Ljubljana and their transformation under Italian and German occupation, when Radio Litorale Adriatico – with a house orchestra that numbered Jakov Cipci and Rudolf Moralt among its conductors – served as an important propaganda tool. Following the liberation of Trieste in 1945, musical life and radio programming were temporarily taken over by the Yugoslav authorities – including the composer Marjan Kozina – and then by the Allied Military Government, which established the Allied Information Service (AIS), consisting of the radio stations Radio Trieste Libera, Radio Trst (broadcasting in Slovene) and Radio Pola. It was also in this context that the Orchestra Filarmonica Triestina, led by Cesare Barison, was founded. Trieste became an important concert centre during the Allied Military Government period and welcomed world-renowned musicians such as Herbert von Karajan, Aaron Copland and Louis Armstrong. The city was often pervaded with the sound of live radio jazz in this period. Today two related but nationally distinct media institutions operate in the region: RTV Slovenia's Koper-Capodistria Regional Centre and RAI Friuli Venezia Giulia/RAI Furlanija Julijska Krajina, the regional branch of the Italian national broadcaster RAI. Together they form a unique cross-border media space in which both entities serve not only the majority population but also the Italian and Slovene minorities in their respective territories and enjoy special legal status in both countries. Cooperation between the two entities was formalised in 1999 with the establishment of a cross-border television initiative (Čezmejnja TV – Tv transfrontaliera), which also includes the joint television programme Lynx Concert, broadcasting concerts from both sides of the border.

MEDNARODNI MUZIKOLOŠKI SIMPOZIJ
40. SLOVENSkih GLASBENIH DNEVOV
INTERNATIONAL MUSICOLOGICAL SYMPOSIUM
OF THE 40TH SLOVENIAN MUSIC DAYS

RADIO IN PRENOSI
UMETNOSTNE GLASBE
RADIO AND CLASSICAL
MUSIC BROADCASTING

Ob 100. obletnici prvega
neposrednega radijskega prenosa
umetnostne glasbe na Slovenskem
Marking the Centenary of the First
Live Radio Broadcast of Classical
Music in Slovenia

Biografije simpozistov / *Symposium*
Participant's Biographies

LUISA ANTONI

Luisa Antoni je po diplomi iz klavirja na Konservatoriju v Trstu nadaljevala študij klavičembala in ga kasneje dopolnila s študijem kompozicije. Hkrati je diplomirala iz estetike sodobne glasbe na Univerzi v Trstu, magistrirala in doktorirala na Univerzi v Ljubljani. Njena doktorska disertacija je bila leta 2010 objavljena v italijanski izdaji pri založbi Trauben (Torino) in v slovenski izdaji pri Mladiki (Trst). Poglobila je študij klavičembala in zgodovinskega klavirja pod mentorstvom E. Fadini ter se udeležila številnih mojstrskih izpopolnjevalnih tečajev, med drugim pri C. Stembridgeu. Profesionalno je delovala na Radiu Trst A (RAI FJK) in Radiu 3 (RAI), trenutno pa je novinarka Kulturne redakcije RTV Koper-Capodistria (RTV Slovenija). V okviru študija kompozicije je sodelovala z uglednimi skladatelji, med njimi F. Niedrom, M. Cardijem, M. Bonifaciem, A. Corghijem, R. Vaglinijem, F. Fanticinijem, S. Fontanellijem in G. Colombom Taccanijem. Leta 2024 je pri italijanski založbi EMA Vinci izšel njen glasbeni album *Zveneča šelestenja*. Njene raziskave s področja glasbene zgodovine primorskega prostora so bile objavljene v mednarodno dostopnih zbornikih v slovenskem, italijanskem, angleškem in nemškem jeziku. Njeno delo obsega tako analitične prispevke kot študije o razvoju glasbene kulture v regiji, pri čemer združuje zgodovinski, estetski in kompozicijski pristop.

*After graduating in piano from the Conservatorio di Trieste, **Luisa Antoni** continued her studies in harpsichord, later complementing them with studies in composition. At the same time, she earned a degree in the aesthetics of contemporary music from the University of Trieste, followed by a master's and a doctorate from the University of Ljubljana. Her doctoral thesis was published in 2010 in Italian by Trauben (Turin) and in Slovene by Mladika (Trieste). She further developed her study of the harpsichord and historical piano under the guidance of Emilia Fadini and attended numerous masterclasses, including with Christopher Stembridge. Professionally, she has worked for Radio Trst A (RAI Friuli Venezia Giulia/RAI Furlanija Julijska Krajina) and Radio 3 (RAI) and is currently a journalist on the culture desk of RTV Koper-Capodistria (RTV Slovenia). As part of her composition studies she collaborated with renowned composers including Fabio Nieder, Mauro Cardì, Mauro Bonifacio, Azio Corghi, Riccardo Valigni, Fabrizio Fanticini, Simone Fontanelli and Giorgio Colombo Taccani. Her album *Fruscii risuonanti* was released by the Italian label EMA Vinci in 2024. Her research on the musical history of the Slovenian-Italian border region has been published in international journals and*

conference proceedings in Slovene, Italian, English and German. Her work includes both analytical papers and studies on the development of musical culture in the region, combining historical, aesthetic and compositional perspectives.

TINA BOHAK ADAM

Doc. dr. **Tina Bohak Adam** je prodekanja za študijsko dejavnost in predstojnica Oddelka za glasbeno pedagogiko Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani. Raziskovalno se ukvarja z didaktično uporabo digitalnih tehnologij v glasbenem izobraževanju ter zgodovino operne in koncertne poustvarjalnosti. V obdobju 2020–2025 je bila nacionalna predstavnik Evropske zveze za glasbo v šoli (European Association for Music in Schools – EAS). Znanstvene in strokovne prispevke objavlja doma in v tujini, deluje pa tudi kot recenzentka. Je avtorica znanstvenih monografij *Julij Betetto (1885–1963) – nestor opernih in koncertnih pevcev* (2015) in *Hočem postati pevka – portret koncertne pevke, altistke Marije Bitenc Samec* (2018) ter urednica strokovne monografije *Jas sn čuja fliča peti – portret Toneta Žuraja* (2022).

*Dr. Tina Bohak Adam is an assistant professor in the Department of Music Education at the Academy of Music of the University of Ljubljana, where she is also head of department and vice-dean for academic affairs. Her research focuses on the use of digital technologies in music education and the history of opera and concert performance. From 2020 to 2025 she served as national coordinator of the European Association for Music in Schools (EAS) for Slovenia. She publishes papers in Slovene and international journals and also works as a reviewer. She is the author of the monographs *Julij Betetto (1885–1963) – nestor opernih in koncertnih pevcev I (Julij Betetto (1885–1963) - the doyen of opera and concert singers I)* (2015) and *Hočem postati pevka – portret koncertne pevke, altistke Marije Bitenc Samec (I want to become a singer – a portrait of concert contralto Marija Bitenc Samec)* (2018), and the editor of the monograph *Jas sn čuja fliča peti – portret Toneta Žuraja (I heard a bird sing – a portrait of Tone Žuraj)* (2022).*

TATJANA ČUNKO

Tatjana Čunko je na Akademiji za glasbo v Zagrebu leta 1986 diplomirala iz muzikologije in glasbenega novinarstva, in sicer z diplomsko nalogo na temo resne glasbe na Radiu Zagreb v obdobju 1969–1984, ki je bila delno objavljena v reviji *Arti musices* (27/1, 1996). Leta 2004 je na isti ustanovi magistrirala z disertacijo o instrumentalni glasbi na Hrvaškem v 17. stoletju, delno objavljeni v *Rad HAZU* (445/2005), leta 2011 pa doktorirala z disertacijo o hrvaški glasbi in hrvaškem radiu, ki jo je leta 2012 objavil Tretji program Hrvaškega radia. Delala je kot urednica na Oddelku za hrvaško radijsko glasbo Hrvaškega radia in televizije (1986–2020), ob tem pa se je ukvarjala tudi z znanstvenim delom. Od leta 2019 je profesorica na Akademiji za glasbo v Zagrebu, kjer poučuje hrvaško glasbo 20. stoletja in glasbeno novinarstvo, kar sta tudi njeni glavni raziskovalni področji. Od leta 2020 je raziskovalka na Oddelku za zgodovino hrvaške glasbe Zavoda za zgodovino hrvaške književnosti, gledališča in glasbe Hrvaške akademije znanosti in umetnosti.

Tatjana Čunko graduated in Musicology and Music Journalism from the Academy of Music in Zagreb in 1986 with a thesis titled "Serious music on Radio Zagreb in the period from 1969 to 1984", partly published in the journal Arti musices (27/1, 1996). She then received her master's degree from the same institution in 2004 with the thesis "Instrumental music in Croatia in the 17th Century", partly published in Rad HAZU (445/2005), followed by her PhD in 2011 with the dissertation "Croatian music and Croatian radio", published by the Third Programme of Croatian Radio in 2012. She has been an editor in the Croatian Radio Music Department of Croatian Radio and Television (1986–2020), while at the same time she was engaged in scientific work. Since 2019, she has been a lecturer at the Zagreb Academy of Music, teaching Croatian Music of the 20th Century and Music Journalism, which are her main research interests. Since 2020, she has been a researcher in the Department for the History of Croatian Music of the Institute for the History of Croatian Literature, Theatre and Music of the Croatian Academy of Sciences and Arts.

NATAŠA DIDENKO

Nataša Didenko je izredna profesorica na Oddelku za kulturno zgodovino na Inštitutu za nacionalno zgodovino v Skopju v Severni Makedoniji. Njena raziskovalna področja so kulturna zgodovina, muzikologija, akademska kultura in etnomuzikologija. Poleg makedonskega jezika aktivno obvlada več jezikov (angleščino, ruščino, albanščino, srbščino, bolgarščino). Bila je koordinatorica nacionalnih projektov ter sodelavka pri mednarodnih in nacionalnih projektih; članica uredniških odborov mednarodnih znanstvenih revij (*Glasnik in Makedonski arhivist*). Je avtorica številnih samostojnih člankov, objavljenih v znanstvenih revijah in zbornikih v Makedoniji in tujini, je tudi avtorica in soavtorica številnih drugih publikacij.

Nataša Didenko is an associate professor at the Department for Cultural History at the Institute of National History in Skopje, North Macedonia. Her research interests include cultural history, musicology, academic culture and ethnomusicology. Beyond the Macedonian language, she is an active user of World and Balkan languages (English, Russian, Albanian, Serbian, Bulgarian). She has been a coordinator of national projects and collaborator of international and national projects, as well as a member of the editorial boards of several international scientific journals (Glasnik and Macedonia Archivist). She is the author of numerous articles published in scientific journals and collections in Macedonia and abroad, as well as the author and co-author of many other publications.

.....

ANJA IVEC

Anja Ivec je diplomirala na Oddelku za pihala, smer oboa, na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, magistrski študij muzikologije pa je končala na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Doktorski študij humanistike in družboslovja je končala na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Njeno raziskovalno delo je usmerjeno v preučevanje glasbene zgodovine od 19. stoletja do sodobnosti, s posebnim poudarkom na glasbenem življenju in kulturnih praksah v Mariboru. Zaposlena je na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor kot učiteljica oboe, klujnaste flavte, zgodovine glasbe in plesa.

Anja Ivec graduated from the Ljubljana Academy of Music with a degree in oboe and completed a master's degree in musicology at the University of Ljubljana's Faculty of Arts. She earned a doctorate in the Humanities and Social Sciences programme at the Ljubljana Academy of Music. Her research focuses on musical history from the 19th century to the present, with particular emphasis on musical life and cultural practices in Maribor. She is employed at the Maribor Conservatoire of Music and Ballet, where she teaches oboe, recorder, and the history of music and dance.

.....

MARIJA M. KARAN

Dr. **Marija M. Karan** je docentka na specializiranem akademskem področju teorije umetnosti in medijev (poučuje predmete glasba in mediji, upravljanje medijev in glasbene produkcije, odnosi z javnostmi v glasbeni industriji, izobraževalni formati množičnih medijev in medijska pismenost ter urejanje in distribucija glasbe v množičnih medijih) na Oddelku za dopolnilne akademsko-strokovne discipline, poleg tega je tudi vodja Centra za promocijo in odnose z javnostmi na Fakulteti za glasbo Univerze za umetnost v Beogradu. Bila je tudi izredna profesorica za interdisciplinarni magistrski študij teorije umetnosti in medijev na Univerzi za umetnost v Beogradu (pri predmetu uvod v medijske študije). Marija M. Karan se v različnih vlogah že desetletja ukvarja z množičnimi mediji in medijsko teorijo: kot glasbena urednica in mentorica pri filmskih in televizijskih projektih, glasbena direktorica, urednica in avtorica oddaj na nacionalnih komercialnih radijskih postajah, urednica in moderatorica oddaj za kulturne ustanove, kolumnistka na regionalnih glasbenih spletnih portalih ter glasbena in medijska svetovalka v agenciji MMK Music & Media. Njene izkušnje na področju množičnih medijev, hkrati z njenim neprekinjenim interdisciplinarnim znanstvenim delom na področju teorije umetnosti in medijev, so omogočile raziskovalne projekte, osredotočene na vlogo, transformacijo in recepcijo glasbenih vsebin v tradicionalnih in metamedijskih množičnih medijih, dinamiko odnosov med radiodifuzijskimi postajami in občinstvi ter vpliv tehnoloških in družbeno-zgodovinskih sprememb na dostop, vidnost in kulturno relevantnost glasbenih vsebin v množičnih medijih.

Marija M. Karan, PhD, is an Assistant Professor in the specialised academic field of Theory of Arts and Media (teaching the courses Music and Media, Management of Media and Music Production, Public Relations in the Music Industry, Educational Mass Media Formats and Media Literacy, and Music Editing and Distribution in Mass Media) at the Department of Complementary Academic-Professional Disciplines and the Head of the Centre for Promotion and Public Relations at the Faculty of Music, University of Arts in Belgrade. She was also an Adjunct Assistant Professor for Interdisciplinary Master's Studies in the Theory of Arts and Media, University of Arts in Belgrade (teaching the course Introduction to Media Studies). Marija M. Karan has pursued a professional career in the field of mass media and media theory for several decades through diverse roles: as a music editor and supervisor for film and television projects; music director, editor and author of programmes on national commercial radio stations; editor and moderator of cultural institution programmes; columnist for regional music online portals; as well as a music and media consultant at MMK Music & Media Agency. Her work experience in mass media, combined with her continuous interdisciplinary academic engagement in the field of the theory of arts and media, has resulted in research projects focusing on the role, transformation, and reception of musical content in traditional and metamedial mass media, the dynamics of the relationships between broadcasters and audiences, as well as the impact of technological and socio-historical changes on the access to, visibility, and cultural significance of musical content in mass media.

.....

STANE KOCUTAR

Od leta 1992 je zaposlen v Regionalnem RTV centru Maribor v Mariboru, kjer deluje kot urednik oddaj. V letih od 2010 do 2019 je bil odgovorni urednik Radia Maribor. Ves čas se ukvarja tudi z zgodovino radijskega medija, še posebej s pionirskim obdobjem vstopa radiofonije v regionalno okolje slovenskega severovzhoda. Pri dosedanjem delu je predstavil vzroke za leta 1938 izraženo zahtevo po nujnosti čimprejšnje gradnje relejne postaje Radia Ljubljana v Mariboru, podrobneje pa se je posvetil tudi projektu vzpostavitve *Radia svobodni Maribor* maja 1945, ki je začetna točka regionalnega koncepta današnje RTV Slovenija. Leta 2013 je na podlagi po naključju najdenega

obsežnega osebnega arhiva inž. Marija Osane pripravil razstavo, ki je bila v jubilejnem letu – ob 85-letnici radia in 55-letnici televizije na Slovenskem na ogled najprej v avli Regionalnega RTV centra v Mariboru in nato še v prostorih Radia Slovenija v Ljubljani.

Since 1992 he has been employed at the Regional broadcasting center Maribor, where he works as a programme editor. From 2010 to 2019 he was chief editor at Radio Maribor. Throughout his career he has also researched the history of the radio medium, particularly the pioneering period of the introduction of radio broadcasting in the regional environment of north-eastern Slovenia. In his work to date he has examined the reasons behind the urgent call for the construction of a relay station for Radio Ljubljana in Maribor in 1938 and has also explored in detail the establishment of Radio svobodni Maribor (Radio Free Maribor) in May 1945, which represents the starting point for the regional concept of today's RTV Slovenia. In 2013, following the chance discovery of the extensive personal archive of the electrical engineer Marij Osana, he organised an exhibition that was presented in the lobby of the RTV Slovenia Regional Centre in Maribor and later at Radio Slovenia in Ljubljana to mark 85 years of radio and 55 years of television in Slovenia.

LUCIJA KONFIC

Lucija Konfic je višja raziskovalka na Oddelku za zgodovino hrvaške glasbe Hrvaške akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Leta 2005 je diplomirala iz muzikologije (Glasbena akademija v Zagrebu) in leta 2008 iz bibliotekarstva (Filozofska fakulteta v Zagrebu), doktorat pa je pridobila leta 2017 na Univerzi za glasbo in uprizoritvene umetnosti v Gradcu. Sodeluje pri projektu Hrvaške znanstvene fundacije »*Institucionalizacija moderne meščanske glasbene kulture v 19. stoletju v civilni hrvaški in vojni krajini (MusInst19)*«, ki se trenutno izvaja. Sodelovala je na približno 30 simpozijih na Hrvaškem in po svetu. Aktivno se ukvarja z raziskovanjem zgodovine hrvaške glasbe, kjer jo posebej zanimajo naslednje teme: glasbena teorija v 18. stoletju, specifični vidiki hrvaške glasbe (17.–20. stoletje), digitalna muzikologija, ohranjanje glasbene dediščine in glasbeni arhivi na Hrvaškem. Od leta 2020 je glavna urednica hrvaške muzikološke revije *Arti musices*.

Lucija Konfic is a senior research associate at the Department for History of Croatian Music, the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb. She graduated in musicology (Music Academy in Zagreb) in 2005 and librarianship (Faculty of Philosophy in Zagreb) in 2008, and received her PhD in 2017 at the Universität für Musik und darstellende Kunst in Graz. She is a collaborator on the current project of the Croatian Science Foundation "Institutionalization of modern bourgeois musical culture in the 19th century in civil Croatia and the Military Border (MusInst19)". She has participated in some 30 symposia in Croatia and abroad. She is actively researching the history of Croatian music with a special interest in the following topics: music theory in the 18th century, specific aspects of Croatian music (17th to 20th centuries), digital musicology, preservation of musical heritage, and music archives in Croatia. Since 2020 she has been the editor-in-chief of *Arti musices*, the Croatian musicological journal.

.....

DARJA KOTER

Darja Koter je redna profesorica muzikoloških predmetov na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Raziskovalno se ukvarja s historičnimi instrumenti, glasbeno ikonografijo, zgodovino glasbene poustvarjalnosti in glasbenega šolstva ter proučevanjem slovenskih skladateljev in poustvarjalcev. Sodeluje v raziskovalnih projektih Univerze v Ljubljani, Ministrstva za kulturo RS in mednarodnih projektih. Njene monografije so: *Glasbilarstvo na Slovenskem* (2001, 2004), *Musica coelestis et musica profana. Glasbeni motivi v likovni dediščini od severne Istre do Vremske doline* (2008), *Slovenska glasba 1848–1918* (2012), *Slovenska glasba 1918–1991* (2012), *90 let Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer* (2018); *Akademija za glasbo 80 let* (2020), *Naj mladina poje! Jurče Vreže, zborovodja in vizionar Mladinskega pevskega festivala v Celju* (2026). Prejela je Mantuanijevo priznanje Slovenskega muzikološkega društva za dosežke v muzikologiji (2014) in zlato plaketo Univerze v Ljubljani (2021).

Darja Koter is a full professor of musicology at the Academy of Music of the University of Ljubljana. Her research focuses on historical instruments, musical iconography, the history of musical performance and music education, and the study of Slovene composers and performers. She takes part in research

projects of the University of Ljubljana and the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia and in international projects. Monographs: Glasbilarstvo na Slovenskem (Instrument making in Slovenia) (2001, 2004); Musica coelestis et musica profana. Glasbeni motivi v likovni dediščini od severne Istre do Vremške doline (Musical motifs in visual heritage from Northern Istria to Vremška Dolina) (2008); Slovenska glasba 1848–1918 (Slovene music 1848–1918) (2012); Slovenska glasba 1918–1991 (Slovene music 1918–1991) (2012); 90 let Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer (90 years of the Slavko Osterc Music School in Ljutomer) (2018); Akademija za glasbo 80 let (Academy of Music – 80 years) (2020); Naj mladina poje! Jurče Vreže, zborovodja in vizionar Mladinskega pevskega festivala v Celju (Let the youth sing! Jurče Vreže, choirmaster and visionary of the Youth Choral Festival in Celje) (2026). She is the recipient of the Mantuani Diploma of the Slovenian Musicological Society for achievements in musicology (2014) and the Golden Plaque of the University of Ljubljana (2021).

HARTMUT KRONES

Hartmut Krones, rojen leta 1944, je študiral glasbeno pedagogiko, germanistiko, petje, pevsko pedagogiko in muzikologijo (mmag. dr.). Od leta 1970 (od leta 1987 kot redni profesor) poučuje na Visoki šoli (od leta 1998 Univerzi) za glasbo in uprizorjeno umetnost na Dunaju. Do septembra 2013 je vodil Inštitut za raziskovanje glasbenih slogov (oddelek Stilistika in poustvarjalna praksa ter Znanstveno središče Arnolda Schönberga). Pod njegovim vodstvom je izšla zbirka *Kritische Gesamtausgabe der Schriften Arnold Schönbergs* (Kritična skupna izdaja spisov Arnolda Schönberga), sodeluje pri enciklopedijah *Musik in Geschichte und Gegenwart* (Strokovni svet za Avstrijo 20. stoletja), *New Grove Dictionary* in *Historisches Wörterbuch der Rhetorik* (Zgodovinski slovar retorike). Je avtor publikacij na področjih poustvarjalne prakse stare in nove glasbe, glasbene simbolike in retorike ter glasbe in glasbene zgodovine 20. stoletja (vključno z glasbo v izgnanstvu) ter avtor knjig, med drugim o življenju in delu Ludwiga van Beethovna in Arnolda Schönberga.

Hartmut Krones, geboren 1944, studierte Musikerziehung, Germanistik, Gesang, Gesangspädagogik sowie Musikwissenschaft (MMag. Dr.), unterrichtet seit 1970 (seit 1987 als Ordinarius) an der Hochschule (seit 1998 Universität) für Musik und

darstellige Kunst Wien und war bis September 2013 Leiter des Instituts für Musikalische Stilforschung (Abteilungen »Stilkunde und Aufführungspraxis« sowie das Wissenschaftszentrum Arnold Schönberg). Er leitet die Kritische Gesamtausgabe der Schriften Arnold Schönbergs, ist Mitarbeiter der MGG (hier Fachbeirat für Österreich 20. Jahrhundert), des New Grove Dictionary sowie des Historischen Wörterbuchs der Rhetorik. Publikationen in den Bereichen zur Aufführungspraxis Alter und Neuer Musik, zur Musikalischen Symbolik und Rhetorik sowie Musik und Musikgeschichte des 20. Jahrhunderts (inkl. Musik im Exil); Bücher u. a. zu Leben und Werk Ludwig van Beethovens sowie Arnold Schönbergs.

LUBA KYJANOVSKA

Luba Kyjanovska je bila rojena v Lvovu. Je muzikologinja, profesorica na katedri za glasbeno zgodovino na Nacionalni akademiji za glasbo Mikole Lisenka v Lvovu. Študirala je teorijo in zgodovino glasbe na Državnem konservatoriju za glasbo Mikole Lisenka (danes Glasbena akademija Mikola Lisenko v Lvovu) v Lvovu in študij leta 1979 končala s častno diplomom. Podiplomski študij je nadaljevala na Državnem konservatoriju za glasbo Petra Iljiča Čajkovskega (danes Nacionalna glasbena akademija Ukrajine) v Kijevu. Promovirala je na leningrajskem (danes sanktpeterburškem) Konservatoriju Nikolaja Rimskega Korsakova (1985). V doktorski nalogi je raziskovala zaznavanje glasbe. Habilitirala se je na Nacionalni glasbeni akademiji Ukrajine P. I. Čajkovski (2000) z delom *Razvoj galicijske glasbene kulture 19. in 20. stoletja*. V letih od 1979 do 1987 je poučevala na Pedagoški univerzi v Drogobiču. Od leta 1987 je poučevala na Nacionalni akademiji za glasbo Mikole Lisenka v Lvovu, od leta 1991 kot predstojnica katedre za zgodovino glasbe. Od leta 1995 je članica mednarodnega raziskovalnega projekta *Zgodovina glasbe v Srednji in Vzhodni Evropi* (Univerza v Leipzigu, Nemčija). Je dopisna članica Akademije umetnosti Ukrajine (2021) in članica mednarodne akademije Academia Europaea (2022). Po njeni zaslugi so pozabljeni imena ukrajinske glasbene kulture ponovno oživel, poleg tega pa promovira ukrajinsko glasbo v Evropi. V svojih raziskavah se ukvarja tudi s psihologijo glasbe, glasbeno pedagogiko in sociologijo glasbe. Objavila je več kot 500 član- kov v znanstvenih glasbenih revijah, enciklopedijah in knjigah v več državah: Ukrajini, Nemčiji, Rusiji, na Poljskem, v Avstriji, na Slovaškem, v Sloveniji, Švici, ZDA, Romuniji, Srbiji, Italiji, Es-

toniji in Litvi. Nagrade: državna nagrada za glasbenike Mikole Lisenka (2006), zaslužna glasbenica Ukrajine (2009), zaslužna umetnica Poljske (2009). Je članica znanstvene družbe Taras Ševčenko in Nacionalnega združenja skladateljev Ukrajine ter namestnica predsednika Mozartove družbe v Lvovu.

Luba Kyjanovska ist in Lemberg geboren. Musikwissenschaftlerin, Professorin des Lehrstuhls für Musikgeschichte an der Nationalen Musikakademie Mykola Lyssenko in Lviv. Luba Kyjanovska studierte Musiktheorie und -geschichte am Staatlichen Lyssenko -Konservatorium für Musik (heute Nationale Lyssenko - Musikakademie) in Lemberg und schloss ihr Studium 1979 mit einem Ehrendiplom ab. Aufbaustudium am Staatlichen Tschaikowski-Konservatorium für Musik (heute Nationale Musikakademie der Ukraine) in Kyiv. Promotion am Leningrader (heute St. Petersburg) Rimski-Korsakov - Konservatorium (1985) mit einer Dissertation über Musikwahrnehmung. Habilitation an der Nationalen Tschaikowski - Musikakademie der Ukraine (2000) mit der Dissertation Evolution der galizischen Musikkultur des XIX - XX Jahrhunderts. 1979 - 1987 lehrte sie an der Pädagogischen Universität in Drogobysch. Seit 1987 lehrt sie an der Nationalen Lyssenko - Musikakademie in Lemberg, seit 1991 ist sie Inhaberin des Lehrstuhls für Musikgeschichte. Seit 1995 ist sie Mitglied des internationalen Forschungsprojekts Musikgeschichte in Mittel- und Osteuropa (Universität Leipzig, Deutschland). Korrespondierendes Mitglied der Akademie für Künste der Ukraine (2021). Mitglied der Academia Europaea (2022). Sie lässt die vergessenen Namen der ukrainischen Musikkultur wieder aufleben und fördert die ukrainische Musik in Europa. Ihre Forschungsinteressen umfassen die Musikpsychologie, Musikpädagogik und Musiksoziologie. Sie veröffentlichte mehr als 500 Artikel in wissenschaftlichen Musikzeitschriften, Enzyklopädien und Sammelbänden in mehreren Ländern: Ukraine, Deutschland, Russland, Polen, Österreich, Slowakei, Slowenien, Schweiz, USA, Rumänien, Serbien, Italien, Estland und Litauen. Ehrungen: der Staatspreis für die Musiker „ Mykola Lyssenko “ (2006), Verdiente Künstlerin der Ukraine (2009), Verdiente Künstlerin Polens (2009) (Zasłużony dla Kultury Polskiej). Mitglied der Wissenschaftlichen Gesellschaft „Taras Schewtschenko“. Mitglied des Nationalen Komponistenverbandes der Ukraine. Sie ist stellvertretende Vorsitzende der Mozart-Gesellschaft in Lemberg.

HELMUT LOOS

Helmut Loos, rojen leta 1950; študij glasbene pedagogike v Bonnu (državni izpit), nato študij muzikologije, umetnostne zgodovine in filozofije na Univerzi v Bonnu; doktorat leta 1980, višji doktorat (dr. habil.) leta 1989. Raziskovalec na oddelku za muzikologijo Univerze v Bonnu med letoma 1981 in 1989. Direktor Inštituta za nemško glasbo vzhodnih pokrajin v Bergisch Gladbachu med letoma 1989 in 1993. Profesor in predstojnik Oddelka za historično muzikologijo na Univerzi za tehnologijo v Chemnitzu od aprila 1993, od oktobra 2001 do marca 2017 pa na Univerzi v Leipzigu. Imenovanje za častnega profesorja na Akademiji za glasbo Mikole Lisenka v Lvovu 22. oktobra 2003. Dekan oddelka za zgodovino, zgodovino umetnosti in orientalistiko Univerze v Leipzigu med letoma 2003 in 2005. Častni član Društva za nemško glasbeno kulturo v jugovzhodni Evropi (Gesellschaft für deutsche Musikkultur im südöstlichen Europa) v Münchnu od leta 2005. Leta 2014 častni doktor Nacionalne univerze za glasbo Bukarešta.

Helmut Loos, born 1950; studied music education in Bonn (state examination) followed by musicology, art history and philosophy at the University of Bonn; doctorate 1980, senior doctorate (Dr. habil.) 1989. Research fellow at the University of Bonn Department of Musicology from 1981 until 1989. Director of the Institute of German Music in Eastern Europe in Bergisch Gladbach between 1989 and 1993. Professor and Department Chair of Historical Musicology at the Chemnitz University of Technology since April 1993 and at the Leipzig University from October 2001 until March 2017. Appointment to Professor Honoris Causa at the Lyssenko Conservatory in Lviv on October 22, 2003. Dean of the Department of History, Art History and Oriental Studies at Leipzig University between 2003 and 2005. Honorary member of the Society of German Musical Culture in Southeast Europe (Gesellschaft für deutsche Musikkultur im südöstlichen Europa) in Munich since 2005. Honorary doctor of the Universitatea Națională de Muzică din București since 2014.

CHRIS MARSHALL

Chris Marshall je od leta 2002 izredni profesor za poklicni razvoj na Kraljevem konservatoriju v Birminghamu. Med letoma 1981 in 1998 je delal kot producent, višji producent, glavni producent in urednik za BBC Radio 3 v Londonu in Birminghamu. Leta 1999 je zapustil BBC in postal direktor neodvisnega radijskega produkcijskega podjetja Classic Arts. Leta 2022 je doktoriral na temo glasbe, ki jo je BBC med letoma 1960 in 1985 naročal za festival Proms. Od takrat je pripravljaj prispevke za mednarodne konference ter objavljaj poglavja in članke o BBC in klasični glasbi. Pred tem je študiral na univerzi Reading in univerzi Goldsmiths v Londonu.

Chris Marshall has been an Associate Professor in Professional Development at the Royal Birmingham Conservatory since 2002. From 1981–1998 Chris worked successively as Producer, Senior Producer, Chief Producer and Editor for BBC Radio 3 in London and Birmingham. He left the BBC in 1999, becoming a director of the independent radio production company Classic Arts. In 2022 Chris completed a PhD on the music the BBC commissioned for the Proms from 1960 to 1985. He has since delivered papers at international conferences and published chapters and articles on the BBC and classical music. He previously studied at Reading University and Goldsmiths, University of London.

.....

WOLFGANG MARX

Wolfgang Marx je profesor historične muzikologije na Univerzitetnem kolidžu v Dublinu. Njegova glavna področja raziskav so postresničnost in glasba, György Ligeti, upodobitve smrti v glasbi ter teorija glasbenih zvrsti. Je predsednik Društva za muzikologijo na Irskem. Njegove nedavne publikacije vključujejo zbornika *I don't belong anywhere: György Ligeti at 100* (2022) in *Music and Death* (2023); je tudi glavni urednik serije *Death in History, Culture, and Society* pri založbi Brill.

Wolfgang Marx lectures in Historical Musicology at University College Dublin. His main research interests include post-truth and music, György Ligeti, the representation of death in music, and the theory of musical genres. He is president of the So-

ciety for Musicology in Ireland. His recent publications include the edited volumes *I Don't Belong Anywhere*. György Ligeti at 100 (2022) and *Music and Death* (2023). He is also a general editor of Brill's series *Death in History, Culture, and Society*.

LIDIYA MELNYK

Dr. dr. habil. **Lidiya Melnyk** je izredna profesorica na Nacionalni akademiji za glasbo Mikole Lisenka v Lvovu v Ukrajini, kjer je bila tudi rojena in kjer je študirala. V zadnjih letih je poučevala tudi na Inštitutu za muzikologijo Univerze na Dunaju (med drugim predmet »Uvod v zgodovino ukrajinske glasbe«) in na Ukrajinski svobodni univerzi v Münchnu. Aktivno novinarsko in uredniško dejavnost muzikologinje zaokrožuje njenih več kot 60 znanstvenih publikacij.

*Dr. Dr. habil. **Lidiya Melnyk** ist außerordentliche Professorin an der Nationalen Musikakademie „Mykola Lysenko“ in Lemberg, Ukraine, wo sie auch geboren wurde und studierte. In den letzten Jahren unterrichtete sie auch am Institut für Musikwissenschaft der Universität Wien (u. a. Vorlesungen „Einführung in die Geschichte der ukrainischen Musik“) und an der Ukrainischen Freien Universität in München. Mehr als 60 wissenschaftliche Publikationen runden die aktive journalistische und redaktionelle Tätigkeit der Musikwissenschaftlerin ab.*

TJAŠA RIBIZEL POPIČ

Tjaša Ribizel Popič je doktorirala leta 2013 na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Zaposlena je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kot asistentka sodeluje na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, je sourednica recenzij *Muzikološkega zbornika* (Znanstvena založba Filozofske fakultete) ter članica organizacijskega odbora Slovenskih glasbenih dni. V zadnjem času se posveča zlasti gledališkemu delu v sodelovanju z režiserjem Draganom Živadinovom.

Tjaša Ribizel Popič received her PhD in 2013 at the Department of Musicology, Faculty of Arts, University of Ljubljana. She is employed at the Faculty of Arts, University of Ljubljana. She also works as a teaching assistant at the Faculty of Education, University of Maribor, is reviews co-editor of the *Muzikološki zbornik* (Faculty of Arts, University of Ljubljana Press) and member of the organising committee of the Slovenian Music Days. Recently, she has mainly been focusing on theatre work, in collaboration with the director Dragan Živadinov.

LUBOMÍR SPURNÝ

Lubomír Spurný je profesor muzikologije na Inštitutu za muzikologijo Masarykove univerze v Brnu. V središču njegovega raziskovalnega zanimanja je predvsem glasbena teorija in estetika v prvi polovici 20. stoletja. Poleg tega je avtor knjig o Heinrichu Schenkerju, Aloisu Hábi, Pavlu Haasu itd. ter urednik številnih drugih monografij in znanstvenih revij.

Lubomír Spurný is a Professor of Musicology at the Institute of Musicology, Masaryk University, Brno. In his research, he concentrates himself on the music theory and aesthetics of the first half of the 20th century. He is the author of the books on Heinrich Schenker, Alois Hába, Pavel Haas etc. and editor of several other books and journals.

VERONIKA ŠAREC

Dr. **Veronika Šarec** je glasbena pedagoginja in učiteljica orgel na predšolski in šolski glasbeni stopnji. Leta 1997 je na Akademiji za glasbo v Ljubljani z odliko diplomirala na Oddelku za glasbeno pedagogiko in se zaposlila na Glasbeni šoli Domžale, kjer poučuje še danes. Dve leti kasneje je diplomirala na isti ustanovi tudi na Oddelku za instrumente s tipkami, smer orgle. Orgelsko znanje je nadgradila z dvoletnim študijem v Celovcu, nato pa nadaljevala študij na Akademiji za glasbo na Oddelku za glasbeno pedagogiko in tam pod mentorstvom zasl. prof. dr. Primoža Kureta leta 2005 magistrirala, leta

2011 pa je bila promovirana v doktorico znanosti. V zadnjih letih svoje raziskovalno delo usmerja zlasti v razvoj programov zgodnje glasbene vzgoje in didaktike orgelskega pouka.

*Dr **Veronika Šarec** is a music teacher and organ teacher at the preschool and school levels. In 1997 she graduated with distinction from the music education department of the Ljubljana Academy of Music and joined the staff of Domžale Music School, where she still teaches today. Two years later she graduated in organ from the keyboard instruments department of the Ljubljana Academy of Music. She continued her organ studies for two years in Klagenfurt (Austria), further developing her skills as an organist, after which she returned to the music education department of the Ljubljana Academy of Music and completed her master's degree in 2005 under the supervision of Primož Kuret. She received her doctorate in 2011. In recent years her research has focused mainly on the development of early childhood music education programmes and the theory of organ teaching.*

.....

JERNEJ WEISS

Jernej Weiss je študiral muzikologijo na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (1999–2002) in Inštitutu za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Regensburgu (2002–2003). Med letoma 2005 in 2009 je deloval kot asistent na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, bil je tudi glavni in odgovorni urednik (2011–2020) najstarejše slovenske muzikološke publikacije *Muzikološki zbornik*. Poleg tega je v uredništvih več drugih znanstvenih periodičnih publikacij (*Muzika*, *Zbornik Matice srpske za scene umetnosti i muziku*, *Aspects of Historical Musicology*, *Ukrainian Music*) ter je vključen v različne domače in mednarodne znanstvene projekte. Od leta 2016 je redni profesor za področje muzikologije na Univerzi v Mariboru, od leta 2019 pa tudi na Univerzi v Ljubljani. Kot gostujoči predavatelj je nastopil na univerzah v Gradcu, Brnu, Leipzigu, Cardiffu itd. Raziskovalno se osredotoča na vprašanja, povezana z glasbo od 19. stoletja do danes, zlasti s tisto, ki se tako ali drugače dotika slovenskega in češkega kulturnega prostora. Je avtor štirih znanstvenih monografij. V letu 2021 je češka založba KLP – Koniasch Latin Press objavila predelavo njegove zadnje monografije z naslo-

vom *Čeští hudebníci ve Slovinsku v 19. a na začátku 20. století*. Od leta 2016 vodi mednarodni muzikološki simpozij Slovenskih glasbenih dnevov in je glavni urednik zbirke znanstvenih monografij *Studia musicologica Labacensia*. Leta 2020 je za svoje raziskovalne dosežke prejel zlato plaketo Univerze v Ljubljani.

Jernej Weiss studied musicology at the Musicology Department of the Faculty of Arts, University of Ljubljana (1999–2002) and the Institute of Musicology of the Faculty of Philosophy, Art History, History and Humanities, University of Regensburg (2002–2003). He was a teaching assistant at the Musicology Department of the Faculty of Arts in Ljubljana from 2005 to 2009 and the editor-in-chief of *Muzikološki zbornik, Slovenia's principal musicological publication*, from 2011 to 2020. He is also a member of the editorial boards of several other academic and specialist publications (*Muzika, Zbornik Matice srpske za scenske umetnosti i muziku, Aspects of Historical Musicology, Ukrainian Music etc.*) and is involved in various national and international academic projects. He has been a full professor of musicology at the University of Maribor since 2016 and has held the same rank at the University of Ljubljana since 2019. He has been a visiting lecturer at the universities of Graz, Brno, Leipzig and Cardiff, among others. His research focuses on music-related issues from the nineteenth century to the present day, with a particular focus on music in the Slovene and Czech cultural contexts. He is the author of four monographs. In 2021 the Czech publisher KLP (Koniasch Latin Press) published an adaptation of his latest monograph entitled *Čeští hudebníci ve Slovinsku v 19. a na začátku 20. století* (Czech musicians in Slovenia in the 19th and early 20th centuries). He has headed the international musicological symposium of the Slovenian Music Days since 2016 and is the editor-in-chief of *Studia musicologica Labacensia*, a collection of monographs on musicological subjects. In 2020 he received the *zlata plaketa* (Golden Plaque), the highest research award of the University of Ljubljana, for his research achievements.

INGEBORG ZECHNER

Ingeborg Zechner je muzikologinja na Univerzi v Gradcu. Njeno raziskovalno delo se osredotoča na družbene in kulturne vidike zgodovine glasbe od 18. do 20. stoletja, filmsko glasbo, glasbeno gledališče, glasbo in medialnost, glasbo in migracije ter digitalno muzikologijo. Na Univerzi v Gradcu je glavna raziskovalka pri raziskovalnem projektu o hollywoodskem skladatelju Franzu Waxmanu (Grant-DOI: 10.55776/P33029) in pri projektu, namenjenem razvoju digitalne objave dunajskih gledaliških kronik iz 18. stoletja (Grant-DOI: 10.55776/P36729). Oba projekta financira Avstrijski znanstveni sklad. Zechner je avtorica monografij o italijanski operi v Londonu 19. stoletja (Böhlau, 2017) in o filmskem skladatelju Franzu Waxmanu (Böhlau, 2024). Je sourednica knjižne serije *Music and Mediality* pri založbi Rombach.

***Ingeborg Zechner** is a musicologist at the University of Graz. Her research focuses on the social and cultural aspects of music history from the 18th to the 20th centuries, film music, music theatre, music and mediality, music and migration as well as digital musicology. At the University of Graz, she is principal investigator in a research project on the Hollywood composer Franz Waxman (Grant-DOI: 10.55776/P33029), and in another project developing a digital edition of 18th century Viennese theatre chronicles (Grant-DOI: 10.55776/P36729). Both projects are financed by the Austrian Science Fund. Ingeborg Zechner has published monographs on Italian opera in nineteenth-century London (Böhlau 2017) and on the film composer Franz Waxman (Böhlau 2024). She is co-editing the book series Music and Mediality with the publisher Rombach.*

Organizacijski odbor Mednarodnega muzikološkega simpozija 2026 / Organizational Committee of the International Musicological Symposium 2026:

Jernej Weiss, Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru
University of Ljubljana, University of Maribor

Tjaša Ribizel Popič, Univerza v Ljubljani / *University of Ljubljana*

Tina Berk, Festival Ljubljana / *the Ljubljana Festival*

Rebeka Glasenčnik Kociper, Društvo slovenskih skladateljev
Society of Slovene Composers

FESTIVAL LJUBLJANA

Trg francoske revolucije 1

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: + 386 (0)1 241 60 00

info@ljubljanafestival.si

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.linkedin.com/company/festival-ljubljana

www.tiktok.com/@ljubljanafestival

Doživite več -
**Naložite si aplikacijo
Festivala Ljubljana**

Experience more -
**Download the Ljubljana
Festival application**

Zanj / For the publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja ter častni član Evropskega združenja festivalov
General and Artistic Director and Honorary Member of the European Festivals Association

Uredila / Edited by: **TINA BERK, GREGOR GRAJŽL**

Prevod / Translation: **AMIDAS, D. O. O.**

Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, D. O. O.**

Tisk / Printing: **TISKARNA PARA**

Naklada / Number of Copies: **200**

Februar / February 2026

Festival Ljubljana si pridržuje pravico do sprememb v programu in prizoriščih.
The Ljubljana Festival reserves the right to alter the programme and venues.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

78.01(082)

MEDNARODNI muzikološki simpozij (2026 ; Ljubljana)

Radio in prenosi umetnostne glasbe : Mednarodni muzikološki simpozij (v okviru) 40. slovenskih glasbenih dnevorov : program in povzetki referatov : (20.-21. april, Viteška dvorana, Križanke in Dvorana Julija Betetta, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani) = Radio and classical music broadcasting : International Musicological Symposium of the 40th Slovenian Music Days : programme and abstracts : (20-21 April 2026, Knights' Hall, Križanke and Julij Betetto Hall, Academy of Music of the University of Ljubljana) / (uredila Tina Berk, Gregor Grajžl, ; prevod Amidas). - Ljubljana : Festival, 2026

ISBN 978-961-7066-07-4

COBISS.SI-ID 267370755

Glavni sponzor
General sponsor.

Glavni sponzor zunanjega
oglaševanja / *General sponsor
of outdoor advertising.*

Glavni medijski
sponzor / *General
media sponsor.*

DELO
— mediji —

Medijski partnerji / *Media partners:*

ENTER

